

Ніва

ШТОТЫДНЁВІК

ГОД I № 33 БЕЛАСТОК, 14 КАСТРЫЧНІКА Цана 60 гр.

Палявая дарога. *Фото — Ст. Панькоўскі.*

ПІЛІП ПЕСТРАК

ДЗІВАСІЛ

Ёсць расліна дзіўная ў народзе,
Яна ходзіць казкаю па ўсіх,
Мо' калісьці пры цяжкой нагодзе
Так празвалі людзі — «Дзівасіл».

Мы сядзім ля плота. Бабка з намі —
Усё вядзе свой даўні, дзіўны сказ,
Як жылося цяжка пад панамі,
Як пабіты сын быў — Апанас,

Як паны адбілі яму грудзі
За рыбацкую, за долю ўсіх...
«Я ўжо думала, што жыць не будзе,
Аж знайшлі ратунак... Дзівасіл...

Ён падняў на ногі майго сына»...
Бабка кажа рознае пасля,
Як раслінку гэтую так дзіўна
Напаіла сокамі зямля.

А ён вось за плотам жоўтым квеццем
Усё ківае нам над галавой
І не ведае, што ён на свеце
Так здружыўся з людскаю бядой.

«Калі вам на сэрцы цяжка стане,
Адбярэ вам немач рэшту сіл,
Не сумуйце, дзеткі»... — Бабка ўстала —
«Дам вам на дарогу Дзівасіл».

АБ БЕЛАРУСАХ У ГІСТОРЫІ

«Я моцна сумняваюся ці сапраўды калі існаваў і існуе такі народ — беларусы, як народ самастойны. А калі існаваў, дык чаму ён ніколі не паказаў гэтай сваёй самастойнасці, чаму ў гісторыі не чуваць аб ім». Такое вось разважанне мне нядаўна давялося чуць.

Прызнаюся, што мне, як беларусцы чуць гэта было вельмі прыкра і цяжка. І што горш — я ведаю, што такая думка не адасоблена, яе раздзяляюць шмат іншых людзей — і то людзей часта адукаваных.

Я старалася растлумачыць сабе прычыны гэтага беспадстаўнага, несправядлівага погляду, бо ў сапраўднасці-ж справа маецца зусім інакш.

Аб беларускім народзе гісторыя ведае, аб ім было чуваць, ён жыў, думаў і змагаўся. Справа толькі ў тым, што прыгняталынікі беларускага народа заўсёды імкнуліся заглушыць, скрэсліць з людской памяці ўсё, што датычыла беларусаў. Ці гэта ім удавалася, рэч іншая.

У адносінах да беларусаў прыгняталынікі ўжывалі асабліва цяжкія і прыкрыя метады.

«Беларусь — гэта раён Польшчы, — трубілі паўсюдна магнаты і каралі, — а беларуская мова — гэта толькі дыялект польскай мовы».

«Рускі народ — гэта вялікарусы, беларусы і маларусы, — гаварыла царская гісторыя, — і беларуская мова — дыялект рускай мовы».

Значыць не існаваў беларускі народ: — гэта была толькі састаўная частка раз польскага, раз рускага народа.

У разважанні магнацкай і царскай гісторыі не існавала і беларуская культура — нашы душахвалюючыя песні, жыццерадасныя танцы, трапныя прымаўкі, вострыя выслоўі, поўныя духовага багацця жарты, казкі, у якіх выяўлялася імкненне народа.

І вось на злосць усялякім варожым паклёпам, беларускі народ жыў, тварыў і змагаўся.

У XVI стагоддзі беларускі дзеяч Налівайка, праследваны за сваю дзейнасць сярод беларускага народа, уцёк на Запарожжа. Там сабраў атрад узброеных казакаў і з імі паўторна ўступіў на Беларускую зямлю. Тут да яго далучыліся беларускія сяляне — паўстанцы, меўшыя больш дзесяці гармат.

Паўстанцы занялі Слуцк, Магілёў. Паўстанне ў хуткім часе ахапіла больш палавіны тэрыторыі Беларусі.

У 1606 годзе на Беларусі ізноў узнікла вялікае паўстанне беларускіх рамеснікаў у горадзе Магілёве. Рух узначальваў Стахор Мітковіч і яго памочнікі, Мікіта «шабельнік», Пётр «каваль», Герасім «калачнік», Фёдар Ісакавіч «кравец». У выніку паўстання была звергнута польская ўлада, і ў Магілёве была выбрана гарадская рада, якая складалася з рамеснікаў.

Год 1648 у гісторыі Беларусі запісаўся ўсенароднымі магутнымі выступленнямі. Народнае паўстанне, ахапіўшае ўсю Беларусь, было накіравана супроць прыгонніцкага ладу і нацыянальна-рэлігійнага прыгнёту магнатаў і шляхты, а таксама эксплуататарскай вярхушкі гарадскога насельніцтва — арандатараў, адкупшчыкаў, ліхвяроў.

Паўстаўшыя знішчалі магнатаў, шляхту, разбуралі панскія маёнткі.

Вось як паведамляў трубачэўскага ваяводу старадубскі староста:

«халопы нашы кабальныя ўсе падданыя маетнасцей нашых узбунтаваліся супроць нас, паноў сваіх і не мала шкод пачынілі, паноў сваіх пазабівалі і ўсе скарбы і маетнасці немалыя пазабіралі».

Сярод магнатаў панавала паніка. Яны аказваліся бяссільнымі перад гневам народа. Уцякалі ў глыб Польшчы.

Гады 1648—1653 былі гадамі вялікага ўздыму паўстанчага руху на Беларусі. Такія гістарычныя падзеі гэтага перыяду, як паўстанне ў Пінску, гераічная абарона Мозыра і Бабруйска — бітва пад Лоевам, у якіх народ паказаў свету сваё свабодалюбіе, яскрава сведчаць аб гераізме, устойлівасці беларускага народа і яго любві да Радзімы.

У 1863 годзе, калі Беларусь пасля падзелу Польшчы была далучана да Расіі, яе ахапіла магутная хваля сялянскіх паўстанняў пад кіраўніцтвам беларускага дзеяча — рэвалюцыйнага дэмакрата, Кастуся Каліноўскага.

Паўстанне Кастуся Каліноўскага праходзіла пад лозунгам звяржэння царскага самаўладства і барацьбы з памешчыкамі і царскімі сатрапамі.

У Вільні тады ўтварыўся рэвалюцыйны штаб сялянскага паўстання.

Да сялян далучыліся рабочыя і рамеснікі. У Мінскай губерні было створана 20 паўстанчых атрадаў. Паўстанцы жорстка распраўляліся з прыгняталынікамі народа.

Далейшы ход гістарычных падзей у Расіі неразлучна звязаны з актыўнай паставай беларускага народа, які ў супольнай барацьбе з рускім народам змагаўся за сваё вызваленне.

Так было ў час першай рускай рэвалюцыі, у час рэакцыі пасля першай рэвалюцыі. Найлепшыя імкненні беларускага народа 1905—1907 г. г. увасоблены ў постацях такіх дзеячаў як: Цёткі, якая разгарнула тады ўсебаковую рэвалюцыйную дзейнасць Янкі Купалы, Якуба Коласа.

У час першай сусветнай вайны, Кастрычніцкай Рэвалюцыі, другой вайны, беларускі народ узнімаўся на барацьбу за інтарэсы чалавека, за сваю свабоду, разняволенне.

Беларускія партызаны ў час другой сусветнай вайны ў барацьбе з іншаземнымі захопнікамі, уславілі сябе і свой народ. Яны верна баранілі свайго народа, сваёй зямлі. Аб іх чула не толькі ўся Беларусь, але ўвесь Савецкі Саюз, уся Еўропа, увесь свет.

Шырока вядомы слаўныя сыны беларускага народа перыяду апошняй вайны — капітан Гастэла — Герой Савецкага Саюза, які на гарэўшым самалёце біў нямецкія танкі, генерал Леў Даватар — Герой Савецкага Саюза, загінуўшы ў час разгрому немцаў пад Масквой, Грыцавец — двойчы герой Савецкага Саюза, генерал Ераменка — выдатна кіраваўшы Сталінградскай абаронай, Заслонаў, Бумажкоў, Паўлоўскі, Казлоў і іншыя героі - беларусы, якія сваёй слаўнай дзейнасцю даказалі ўсяму свету, што варты беларускі народ.

На працягу гісторыі беларускі народ неаднаразова паказаў сваю сілу, самастойнасць і любоў да праўды і справядлівасці, а лютую нянавісць да паганых ворагаў.

Аб ім было чуваць, аб гераізме яго ляцелі весткі па ўсёй Расіі і Еўропе. І хто хоць у агульных нарысах ведае гісторыю беларускага народа, ніколі не скажа, што аб беларускім народзе не было чуваць.

Беларускі народ жыў і будзе жыць, бо гэта народ, які мае сваю гісторыю, сваю багатую культурную спадчыну.

Чулі аб ім, калі змагаўся за лепшую долю і чуюць зараз, калі сваёй працай будуе светлыя дні будучыні.

ВЕРА ЛЕУЧУК

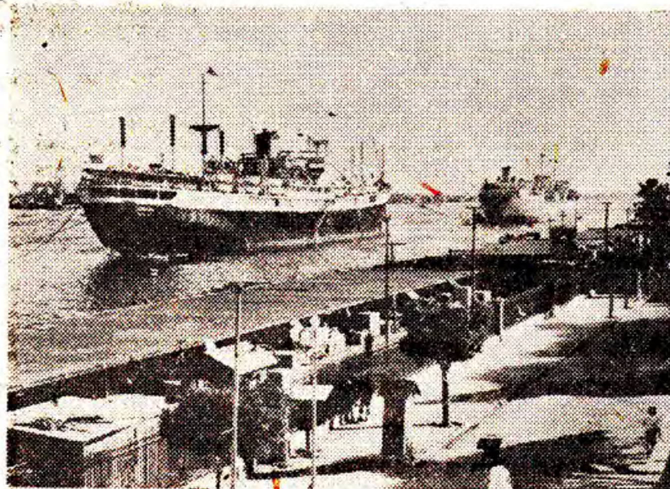
Тыдзень праз фотааб'ектыў

І Міжнародны Фестываль сучаснай музыкі ў Варшаве 10.X. - 21.X.56 г.

14.X. г. г. у зале Дзяржаўнай філармоніі ў Варшаве выступіць Дзяржаўны сімфанічны аркестр СССР з Масквы. Кіраўніком калектыву з'яўляецца Канстанцін Іваноў. У праграме творы Т. Баірда, Мікалая Мяскоўскага і Пятра Чайкоўскага. Фота — ЦАФ.

На Суэцкім Канале

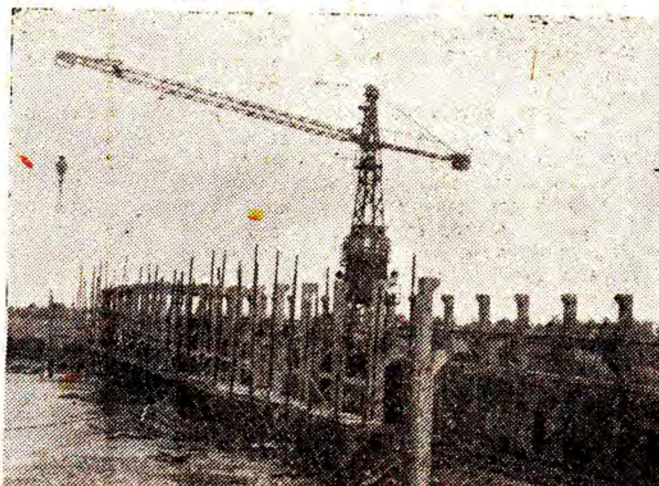

Сакратарыят Міжнароднай асацыяцыі юрыстаў дэмакратаў паведамляе, што гэтая асацыяцыя накіравала генеральнаму сакратару ААН заяву па пытанню аб нацыяналізацыі кампаніі Суэцкага канала.

Указваючы на законнасць нацыяналізацыі канала егіпецкім урадам, асацыяцыя падкрэслівае, што з прынцыпу незалежнасці і суверэнітэту дзяржаў вынікае, што кожная дзяржава мае права на сваёй тэрыторыі рэгуляваць па ўласнаму ўгледжанню формы ўласнасці і эканамічны рэжым так, як яна лічыць найбольш карысным для забеспячэння ўласных патрэб.

На здымку: канвой караблёў, ведзены егіпецкімі і грэцкімі пілотамі. Фота — ЦАФ.

Пабудова новага завода

Усё больш і больш разбудоўваецца Новая Гута. Нядаўна пушчан у ход аддзел грануляцыі шлакі. Побач таго пачалася пабудова аднаго з найбольшых у Польшчы цэментнага завода, які будзе выпрабляць металургічны цэмент. Цэмент гэты будзе вырабляцца з грануляцыяванага шлаку і клінкеру. Металургічны цэмент з'яўляецца каштоўным матэрыялам і ў шматлікіх выпадках перавышае высокаякасны партланд — цэмент.

На здымку: фрагмент пабудовы цэментнага завода. ЦАФ фота — Лінк.

Спатканне заходненямецкіх мілітарыстаў у Дысельдорфе

Урадніки Заходняй Германіі ўсе намаганні накіроўваюць на арганізаванне бонскай арміі.

Дзеля таго нацысцкія генералы, бонскія міністры і вайсковыя старшыні сарганізавалі спатканне членаў афіцэрскага корпуса. Падчас спаткання была разгорнута жывая прапаганда за ўступленнем у рады бонскай арміі.

На здымку: былыя афіцэры амерыканскага корпуса ў трапічных шлёмах каля таксі з прапагандысцкай афішай. Фото — ЦАФ.

Снег у Закапаным

У Закапаным выпаў ужо снег. Апошнім часам снег выпаў таксама і ў Кракаве.

На здымку: вось такімі былі 7 кастрычніка дрэвы на вуліцы Касцюшкі. ЦАФ — фото — Вернер.

Усякая ўсячына

ДЗІУНЫ ГЕНЕРАЛ.

Восьмая амерыканская дывізія пяхоты, якая знаходзіцца ў Фест Карсон (Штат Каларадо, ЗША) чакаючы на паездку ў Заходнюю Германію падняла геpаічную барацьбу за стройную фігуру (лінію).

Камандзір дывізіі генерал маёр Ватлінгтон прызнаў, што сярод 25.000 яго салдатаў 1 200 з'яўляюцца надта тлустымі. Паводле яго, — тлусты, грубы салдат — гэта ганьба цэлай арміі і ўсяму войску і дзеля таго прызначыў ім адпаведную курацыю. У выніку таго 800 асоб прыведзена ў парадак.

І жываты — даведзена якраз да адпаведных размераў, аднак 420 апошніх прыцягнута да адказнасці перад судом, бышпам яны не прытрымліваліся дыеты. За спажыццё адной карэйкавай катлеты назначаецца ім 14 дзён працы за хлебам і вадой.

Трэба дадаць, што генерал Ватлінгтон сам вялікі, у 2 метры вышыні і худы быццам тычка.

Калі паступаў у ваенны інстытут у Вест-Пайнт, — быў такі худы, тонкі, што еў смятану, масла, бананы, а ўсё толькі дзеля таго, каб важыць патрэбную колькасць кілограмаў і каб прынялі яго вучыцца. Мусіць яму здаецца, што ўсе салдаты павінны быць такімі, якім быў ён сам. Ды павінен змяніць старую прымаўку: «арматы замест масла», на «вада замест масла».

РАСАВАЯ ДЫСКРЫМІНАЦЫЯ НА ШТОДЗЕНЬ.

«Негрыцянская сям'я акружана натоўпам» — пад такім загалоўкам змешчана ў газеце «Дэйлі Уоркэр» артыкул у сувязі з інфармацыяй Агенцтва Рэйтэра аб праследаваннях негрыцянскага народа. На гэты раз ахвярай стаў негр Містэ Лоід Аўстмін, які «асмеліўся купіць домік і спакойна жыць у Форт Уэрс Тэксас (Злучаныя Штаты), у раёне выключна для белых».

Натоўп белых акружыў дом Містэ Аўстміна і пачала пагражаць цэлай сям'і і кідаць бутэлькамі. Толькі ў выніку інтэрвенцыі мясцовай паліцыі ўдалося разагнаць 150-асабовы натоўп. Аблога дома працягвалася цэлыя суткі.

Падобныя выпадкі маюць месца ў школах, да якіх негрыцянскія дзеці першы раз атрымалі права хадзіць. У сярэдняй школе ў Клінтэн пачаліся хваляванні, якія былі выкліканы прычынай прыходу дзяцей неграў у школу. Для аднаўлення парадку былі прысланы 2 батальёны войска і танкі.

УЗРОСТ БЕСПРАЦОЎЯ У АНГЛІІ.

Цікавыя статыстычныя даныя змясціў англійскі «Таймс» у нататцы з 7 жніўня, якая гаворыць аб стане беспрацоўя ў Англіі. Вось яны:

«Як паведамляе Міністэрства працы і сацыяльнага забеспячэння колькасць рабочых у Англіі ў чэрвені месяцы павялічылася ў 10.000.

Агульная лічба работнікаў, якія мелі працу ў канцы гэтага месяца, была 23 040 000. Беспрацоўных на дзень 13 жніўня г. г. было 267 000, ў тым ліку 219.000 зусім не мелі працы, а 48 000 толькі часова працавалі. Ад 16 чэрвеня да 13 жніўня колькасць беспрацоўных павысілася ў 28.000, у тым 15 000 — гэта маладыя хлопцы і дзяўчаты, выпускнікі сярэдніх школ, якія шукаюць працы.

На працягу астатніх 12 месяцаў да 13 жніўня лічба беспрацоўных павялічылася на 67 000 чалавек.

ТОЛЬКІ ДЛЯ МУЖЧЫН.

Апошнім часам у газеце «Ужклі Таймс Рэв'ю» была змешчана цікавая нататка, якая ілюструе даволі шырока распаўсюджаныя перакананні, што пэўныя галіны грамадскага жыцця прызначаны выключна для мужчын: «Камітэт біржы ў Бірмікхам адмовіўся прыняць да свайго кола ў якасці члена паню Нелі Нале з Хандурц. Камітэт пераканаўся што яе кваліфікацыі і прафесіянальны вопыт поўнасцю адпавядаюць ўсім стаўленым патрабаванням але... значная колькасць членаў выказалася супраць праекта жаночага членства».

Адзінай прычынай адмовы быў той факт, што пані Нале з'яўляецца... жанчынай.

А нам здавалася, што XX стагоддзе з'яўляецца стагоддзем роўнаправаўчасці.

Амерыка таксама мае свой Суэц...

Гісторыя Панамскага канала

Амерыканскія манапалісты добра разумеюць, што ідэя нацыяналізацыі з кожным днём знаходзіць усё больш прыхільнікаў.

Пасля нацыяналізацыі Егіптам Суэцкага канала, у колах амерыканскіх банкіраў узнікла паніка. Ідэі могуць пераадольваць акіяны, пясчаныя пустыні, а прыклад Егіпта адпавядае імкненням амерыканскіх краін. Возьмем хаця б у прыклад магутны рух у Чылі і Перу дзеля нацыяналізацыі шахтаў Амерыканскага трэста медзі, альбо голас народа Венесуэлі, які дамагаецца нацыяналізацыі амерыканскіх нафтавых тэрыторый.

У сучасны момант амерыканскіх манапалістаў моцна непакоіць Панамскі канал. Трэба чакаць што Латынская Амерыка накіруе позірк на свой сучасны «Суэц» і скажа «Што добрае Егіпту — добрае і нам».

Зона Панамскага канала з'яўляецца накрадзенай уласнасцю. Захоплена яна ў рэспублікі Калумбіі амерыканскімі матросамі і замацавана грубымі словамі Ф. Рузвельта «Захапіў я зону канала і цяпер няхай Кангрэс абмяркоўвае». Ніхто не з'яўляецца лепш паінфармаваным аб гэтым злачынстве, як сучасны статс-сакратар ЗША — Далес. Дакументы, якія датычаць гэтай справы знаходзяцца ў прававым бюро пры вуліцы Уол Стрыт 48. Гэта адвакацкае бюро фірмы «Салівен энд Крамель». У гэтым бюро працаваў Далес, а крадзеж зоны Панамскага канала зроблена была шэфам Далеса — Віліямам Крамвелям, які да гэтуль узначальваў гэту фірму пакуль не заняў яго месца Далес.

Гэтая гісторыя пачынаецца ад 1880 г., калі яшчэ французская фірма на падставе дагавору з Калумбіяй пачала будаваць канал. Гэту фірму ўзначальваў Фердынанд дэ Лесепс, той самы, што будаваў Суэцкі канал.

Для яго чалавечае жыццё не мела ніякага значэння. Пры будаўніцтве Суэцкага канала загінула тысячы егіпцян. Пры будаўніцтве Панамскага канла на працягу 10 гадоў выкапана 22 000 новых магіл, у якіх пахавана негрыцянскіх работнікаў. Далейшыя падзеі адбываліся добра вядомым шляхам.

Будучыня Панамскага канала, перспектыва велізарных даходаў прыцягнулі да сябе ўвагу амерыканскага капіталу. Толькі трэба было здабыць уплывы ў гэтай зоне, даць навейшыя машыны і пераканаць пэўных амерыканскіх прадпрыемцаў і інжынераў, якія ўважалі лепшым шлях праз азёры і рэкі Нікарагуі. Пасля адыходу Лесепса ўтварылася Таварыства Панамскага канала, а яго юрысконсультам быў прызначан Крамвель. Вядомы ён быў з сваіх уплываў ў Вашынгтоне, ведаў спосабы і метады абыходжання з палітыкамі.

Гэтыя метады з'яўляліся нічым іншым як хабарніцтвам, перакупніцтвам. Такім чынам Крамвель асігнаваў 60 000 долараў у выбарчы фронт рэспубліканскай партыі ў 1900 г. Узамен за гэта ў праграму гэтай партыі ўвайшло патрабаванне захапіць зону Панамскага канала і накіраванне суднаходства не праз Нікарагну, а праз Панаму. Наступныя 100 000 долараў было выдаткавана на панамскую «рэвалюцыю», якая адбылася ў лістападзе 1903 года.

Як вядома, калумбійскі сенат не хацеў ратыфікаваць «пагадненне» па гэтай праблеме з прычыны ўмоў, якія абмежавалі суверэнітэт Калумбіі. Аднак гэтыя справы меў у сваіх руках вопытны ігрок — Крамвель. Пасля дзесяткаў праведзеных тайных размоў у Белым Доме і ў Сенаце, пачаў дзейнічаць. Лялькай у яго руках, стаўся дыскрэдытаваны калумбійскі палітык — Мануэль Амадар, якому абяцана пасаду прэзідэнта ў новай марыянеткавай рэспубліцы і папярэджана яго каб чакаў загадаў з Вашынгтона.

Аднак загады былі пераасыланы ўжо не праз самага Крамвеля, а праз французскага прайдзісвета Філіпа Б'юмо - Варыля. Менавіта гэты чалавек дзяліў вышэй памянутыя 100 000 долараў наміж прадажніцкіх палітыкаў і афіцэраў Калумбіі. «Рэвалюцыя» была падрыхтавана. 3 лістапада 1903 года ў порт Калан'е зайшоў амерыканскі крэйсер «Нешвіль», задачай якога з'яўлялася падтрымка высаджваючыхся 500 марыянеткавых калумбійскіх салдатаў. Амерыканская марская пяхота авалодала чыгуначным вакзалам. Прыбыццё калумбійскіх легальных войскаў у горад немінуча выклікала б бой з амерыканскімі матросамі. У Панаму-ж плыло яшчэ 7 ваенных караблёў ЗША. У той час безлапаможны калумбійскі генерал быў арыштаван мяцежнікамі.

6 лістапада ЗША прызналі ўрад Амадара. Пасля быў падпісан дагавор згодна з якім Злучаныя Штаты атрымалі ўздоўж канала паласу тэрыторыі шырыней у 10 км. Дагавор падпісаў статс - сакратар Джон Гэй і... новы міністр Панамы, прайдзісвет Б'юмо Варыля.

Зараз мільярдавыя даходы з канала ідуць у касы ЗША. Гэты факт выклікае пратэст народаў Сярэдняй і Латынскай Амерыкі, а ў першую чаргу, пратэст жыхароў Панамы суверэнітэт якой у сучасны момант з'яўляецца вельмі праблематычным. Варта тут прыпомніць падзеі з 1947 г., калі панамскі парламент аднагалосна адмовіўся ратыфікаваць дагавор адносна амерыканскіх ваенных баз.

Крадзеж зоны канала не забыт: ў Латынскай Амерыцы. Мабыць недалёкі той час, калі дэмакратычныя арганізацыі амерыканскіх дзяржаў выступяць з патрабаваннем вярнуць амерыканскі «Суэц» яго сапраўдным уласнікам.

СаВа.

Залатое дно

Палессе! У мінулым гэта дзікая, бедная краіна. Сотні год душыла вільгаць і галеча тых людзей, якія жылі на гэтай тэрыторыі. Палеская зямля вельмі бедная, ураджаяў зусім не было. Панаваў голад. Вялікі рускі пісьменнік Тургенеў, які пабываў у гэтай краіне, пісаў, што тут «на пясчаных палянках кучкамі расло рэдкае жыта, бясшумна калыхаючы свае бледныя калосікі», а над зямлёй «вісеў тонкі, цьмяны туман, вечны туман Палесся». Тут «паявала нечым мёртвым». Чалавек адчуваў сваё «адзіноцтва, сваю слабасць, сваю выпадковасць».

Тут век векавалі
Трысцё ды асака,
Раслі і згнівалі
У дрыгве глыбокай,

пісаў аб Палессі народны паэт Беларусі — Янка Купала.

Вякамі ляжалі гэтыя балоты, ніхто іх не чапаў. Асваенне іх было не пад сілу дробнай сялянскай гаспадарцы, з яе прымітыўнай, беднай тэхнікай.

Кастрычніцкая рэвалюцыя, якая дала селяніну зямлю і свабоду, стварыла неабходныя магчымасці для рашэння гэтай вялікай задачы. Масівы, якія былі раней органам людской беднаты і гора, з'яўляюцца цяпер крыніцай багацця. Непраходныя балоты перазтварыліся ў высокаўраджайныя палі, лугі і пашу. Асушэнне і сельскагаспадарчае асваенне балот і забалочаных зямель — адзін з важнейшых рэзерваў далейшага расшырэння пасяўных плошчаў, павышэння ўраджайнасці і павелічэння збору харчовых, тэхнічных і кармавых культур.

За гады савецкай улады ў Беларусі асушаны і ўключаны ў сельскагаспадарчае карыстанне сотні тысяч гектараў балот і забалочаных зямель. Меліярацыйныя работы з кожным годам прымаюць усё больш шырокія памеры.

Толькі за астатнія пяць год у рэспубліцы асушана 329,5 тысяч гектараў зямлі. Вялікую дапамогу калгасам у гэтай справе аказвае дзяржава. У мінулай пяцігодцы ў рэспубліцы было сарганізавана 20 спецыялізаваных машынна - меліярацыйных станцый, укамплектаваных першакласнай тэхнікай. У 1950 годзе на асушэнне балот выкарыстана толькі 35 экскаватараў, а зараз іх працуе ўжо 140 Машынна - меліярацыйныя станцыі маюць таксама вялізныя бульдозеры, карчавалкі, збіральнікі і другія механізмы. Аснашчэнне сельскай гаспадаркі высокапрадукцыйнай тэхнікай дазволіла ў 1955 г. выканаць аб'ём зямельных работ у 15,7 мільёнаў кубічных метраў. Паспяхова вядуцца гэтыя работы і ў гэтым годзе.

Асушэнне забалочаных зямель садзейнічае ўмацаванню эканомікі калгасаў, значнаму павелічэнню вытворчасці зернавых і тэхнічных культур, і пашы для жывёлы. У Беларусі зараз сотні гаспадарстваў атрымоўвае на асвоеных тарфяніках вялікія ўраджаі. На гэтай глебе моцна заваявала сабе месца такая тэхнічная культура, як каноплі, а таксама шырока ўкараняюцца пасевы кукурузы, бульбы, жыта, аўса, агародніны і іншыя культуры.

...Калгас імя Беларускай Ваеннай Акругі Любанскага раёна За гэтым калгасам на вечнае карыстанне замацавана 8.112 гектараў зямлі.

Чатыры пятых з іх — гэта асушаныя тарфянікі. У мінулым дрыгва — зараз з'яўляецца для калгаснікаў «залатым дном» Хопіць сказаць, што нават у мінулым годзе, у якім не было ўраджаю, калгас з кожнага гектара атрымаў у сярэднім па 12,5 цэнтнера зерневых і па 290 цэнтнера бульбы. Асабліва добра родзяць каноплі. Кожны гектар яе дае да 35 тысяч рублёў даходу Вось чаму ў гэтым годзе калгас засеяў 700 гектараў гэтай культурай і ўраджай быў вялікі. Вялікіх поспехаў дасягае жывёлагадоўля. На калгасных фермах налічваецца каля паўтары тысячы галоў буйнай рагатай жывёлы і 1.200 свіней. Для павелічэння прадукцыйнасці жывёлагадоўлі калгас кожны год вырошчвае на асушаных землях высокія ўраджаі травы і кукурузы Гэтыя культуры далі магчымасць у мінулым годзе закласці аднаго толькі сіласу 7 200 тон, на 100 гектараў зямельных угоддзяў атрымаць 219 цэнтнераў малака, а на 100 гектараў пашы — 35,6 цэнтнераў свініны. Гэтыя лічбы будуць павялічвацца. З году ў год павялічваюцца грашовыя даходы калгаса. Калі ў 1954 годзе яны складалі 7 мільёнаў 340 тысяч рублёў, то ў 1955 годзе — ужо 11,5 мільёнаў рублёў.

Дзякуючы асушэнню і асваенню балот, калгаснікі сельгасарцелі імя Кірава, Лагішынскага раёна, за астатнія 5 год павялічылі ў 3,5 разы вытворчасць збожжа, у 7 разы — бульбы. Акрамя таго, на раней «прапашчых» землях калгас сее кожны год больш як 100 гектараў каноплі і атрымоўвае з кожнага гектара да 10 цэнтнераў насення і толькі-ж валакна. Калгасы імя Леніна і імя Жданава, Целяханскага раёна, за астатнія гады больш чым удвая пашырылі пасяўныя плошчы за кошт асваення забалочаных зямель.

У Міжрэччы Нёмана і Сярвечы яшчэ нядаўна на працягу многіх кіламетраў цягнуліся забалочаныя нізіны, якім не было канца. Жыхары гэтых акаліц называлі іх «воўчым балотам». З пакалення ў пакаленне людзі марылі аб пераўтварэнні іх ва ўрадлівыя землі. Аднак яны былі бяссільнымі ажыццявіць свае мары. Толькі зараз, у савецкі час, знайшлася такая сіла, якая можа пакарыць «прапашчыя» месцы. Па закліку партыі механізатары некалькі гадоў таму назад пачалі наступленне на «воўчае балота» З узгоркаў апусцілі экскаватары, прыйшла яшчэ другая тэхніка, і вякамі нечапаная дрыгва пачала адступаць, пераўтварацца ў квітнеючыя нізіны. Ужо няма чахлых хмызнякоў, прапалі звярыныя сцежкі. Зараз маем шырокія дарогі а па абапал іх шумяць высокія травы.

Сотні гектараў зямлі адваявана ў стыхіі.

Пры дапамозе перадавой сельскагаспадарчай тэхнікі, абапіраючыся на агранамічную навуку, калгаснікі ўмела гаспадараць на палях, лугах і агародах. Соўгас «Ведрых» знаходзіцца на балотным масіве ў Васілеўскім раёне. 20 год таму назад тут былі непраходныя балоты.

На месцы цяперашняй сядзібы соўгаса, які ў сучасны момант з'яўляецца ўжо рабочым пасёлкам з электрастанцыяй, магазінам, сямігодкай, гасцініцай, майстэрняй і клубам — была толькі адна хатка, якая з'яўлялася адзіным месцам адпачынку для выпадковых падарожных, прабіраючыхся праз балоты. Зараз землі соўгаса адрозніваюцца высокім ураджаем, таму, што маюць вялікую колькасць спрыяючых элементаў. Тут маецца 22,8 кілометра магістральных каналаў, якія адводзяць ваду ў рэчку. Даўжыня асушанай сеткі складае 177,5 кілометра. У мінулым годзе тут з кожнага гектара сабрана ў сярэднім па 16 цэнтнераў збожжа, 315 цэнтнераў бульбы, 250 цэнтнераў кукурузы. У гэтым годзе ўраджай гэтых культур яшчэ больш павысіўся.

Добры ўраджай сельскагаспадарчых культур на гэтых землях атрымоўваюць сотні другіх калгасаў і соўгасаў. Сельгасарцель імя Карла Маркса, Кастрычніцкага раёна, у 1955 годзе атрымала па 19,3 цэнтнераў збожжа, 27,2 цэнтнераў аўса, 22,4 цэнтнераў пшаніцы.

Даўнішнія балоты ў шматлікіх калгасах і раёнах Беларускай рэспублікі з'яўляюцца па-праўдзе «залатым дном». Яны дапамагаюць умацоўваць калектыўную гаспадарку, даюць магчымасць павялічваць добрабыт калгаснікаў. Вось чаму працаўнікі беларускай вёскі з кожным годам павялічваюць колькасць асушаных і асвоеных тарфянікоў.

Дырэктывамі XX з'езду Камуністычнай Партыі Савецкага Саюза прадугледжана за гады шостай пяцігодкі асвоіць у Беларусі яшчэ 408 тысяч гектараў балот. Гэта велізарная задача. Яна патрабуе нямала сілы і сродкаў. Аднак калгаснікі і механізатары Беларусі вырашаць і гэтую задачу.

Я. МІСЬКО.

У Магілёўскім абласным краязнаўчым музее адкрыўся новы аддзел — «Магілёўская вобласць у перыяд Вялікай Айчыннай вайны» У фотаздымках, дакументах і другіх матэрыялах паказана барацьба магілёўскіх партызан і савецкіх воінаў з акупантам Шырока асветлена барацьба пад сялом Леніно Гарэцкага раёна ў кастрычніку 1943 года.

Тут атрымала баявое хрышчэнне І-я Польская дывізія імя Т. Касцюшкі.

300 польскіх афіцэраў і салдат, праславіўшыхся ў гэтым баі, былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза, многім было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

На здымку: у новым аддзеле музея.

Фото — Белта

Беларускія вучоныя на Міжнародных кангрэсах

За апошні час вучоныя Беларусі прынялі ўдзел у радзе міжнародных кангрэсаў, якія адбываліся за рубяжом.

З Парыжа вярнуўся віцэ - прэзідэнт Акадэміі навук БССР І. С. Лупіновіч. Ён удзельнічаў у Міжнародным кангрэсе глебазнаўцаў. Беларускі вучоны выступіў з дакладам «Асваенне балотных глеб у СССР». У дакладзе прыводзіліся факты паспяховага асушэння балот у нашай рэспубліцы.

У Міжнародным кангрэсе сацыёлагаў, які праходзіў у Амстэрдаме, прымаў удзел дырэктар Інстытута гісторыі Акадэміі навук БССР І. С. Краўчанка. Ён зрабіў даклад «Эканамічны прагрэс і народная адукацыя».

Прадстаўнікі Беларусі цяпер знаходзяцца ў Італіі. У Міжнародным кангрэсе па пытаннях сельскагаспадарчай адукацыі ўдзельнічае рэктар Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі прафесар І. Ф. Гаркуша. Гэты кангрэс праходзіць у Рыме. На Міжнародным кангрэсе гісторыкаў - архівістаў у Фларэнцыі нашу рэспубліку прадстаўляюць начальнік архіўнага ўпраўлення БССР А. І. Азараў і начальнік Дзяржаўнага архіва Кастрычніцкай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва БССР В. А. Ільічова.

(БЕЛТА).

Нарысы па гісторыі комсамола Беларусі

Цэнтральны Камітэт ЛКСМБ вырашыў выдаць да 40-годдзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі «Нарысы па гісторыі комсамола Беларусі». У іх павінна быць асветлена гісторыя ўдзелу моладзі і комсамола рэспублікі пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі ў барацьбе за перамогу савецкай улады, за пабудову соцыялізма.

У кнізе будуць паказаны роля комсамола Беларусі ў Вялікай Айчыннай вайне, у развіцці народнай гаспадаркі і культуры рэспублікі ў пасляваенны перыяд, формы і метады работы комсамольскіх арганізацый па выхаванню і мабілізацыі моладзі на выкананне рашэнняў партыі і ўрада.

Цэнтральны Камітэт ЛКСМБ стварыў камісію па выданню «Нарысаў па гісторыі комсамола Беларусі».

(БЕЛТА).

МАЛАДЫЯ ГАЛАСЫ

Полаччына

Не шукайце экзотык за морамі,
Узбярэжжаў з крыштальнымі зорамі —
Прыязджайце да нас на Полаччыну,
Пахадзіце яе прасторамі.

Тут азёры, як неба сінія,
У чаротках чародкі гусіныя,
А на дне Млечным шляхам свеціцца
Касякі і гурты карасіныя.

Тут крыніцы цурчаць мілагучныя,
З гор бягуць ручаі грымучыя,
Тут над Дрысай сасонкі звонкія,
Над Дзвіною бары пявучыя.

Тут вясёлкамі сонца акружана,
Усміхаецца з кожнай лужыны.

Тут на кожнага закаханага
Салаўёў па чатыры дзюжыны.

Вечарамі баян з пералівамі
Ціха шэпча песні чуллівыя.
Тут дзяўчаты з касамі русымі
Чорнабровыя ды смяшлівыя.

Тут ільны растуць двухмятровыя,
Тут сады наліваюць поўныя,
Тут пад кожным курганам і каменем
Ці быліны, ці казкі чароўныя.

Дык навошта шукаць за морамі
Вам экзотык з крыштальнымі зорамі? —
Прыязджайце да нас на Полаччыну,
Пахадзіце яе прасторамі.

Зноў убачыў цябе...

Цэлы тыдзень хадзіў я прыгнечаным,
Не гулялася, не спявалася:
Кожнай раніцы, кожным вечарам
Сэрцу нечага
Неставала ўсё

А сягоння
зусім няпрошана,
Нечакана, неспадзявана, я
Зноў убачыў цябе, харошая
Дарагая, нецалаваная.

І гатоў салаўём заліцца я
На лады і калены розныя,
Каб дзівілася нават міліцыя,
Што такімі бываюць цвярозыя.

І нясу, каханнем асвечаны, я
Па вясновай зямлі сэрца гром - біццё.
Паглядзяць на мяне сустрэчныя —
І таксама
шчаслівымі робяцца.
І магу я звярнуць нават гор
хрыбты —
Сіла рвецца з грудзей нечуваная...
...Ты-ж пайшла,
нічога не знаеш ты.
Дарагая, нецалаваная.

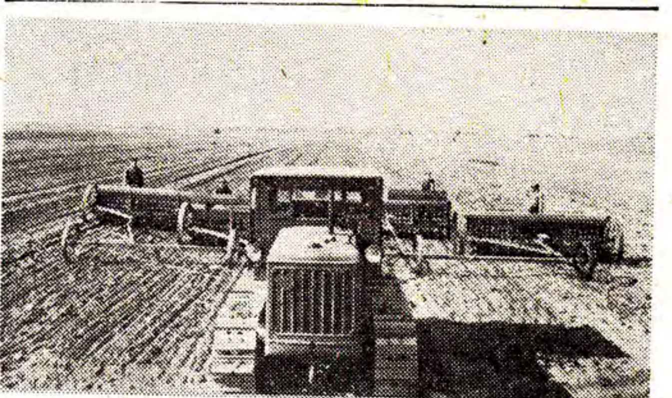
ГЕНАДЗІ БУРАУКІН
студэнт БДУ імя Леніна

Новы тэатр

У БССР створан новы перасоўны драматычны тэатр. Яго пастаянным базай стане горад Бабруйск. Калектыў тэатра будзе абслугоўваць галоўным чынам сельскага гледача.

Цяпер заканчваецца камплектаванне трупы. Неўзабаве тэатр пачне падрыхтоўку рэпертуара першага сезона. Гэта адзінаццаты тэатр у Беларусі.

(БЕЛТА).

Сяўба жыта ў калгасе імя 17 верасня, Камянецкага раёна, Брэсцкай вобласці.

Гаспадарчае падполле*

Як гаворыць народная прымаўка «рыба смярдзіць ад галавы», а што прымаўкі з'яўляюцца мудрасцю народаў, то ў гэтым выпадку і я паслужыўся імі пачынаючы аналізаваць справу манко з боку дзейнасці Праўлення ГС-а. Не буду заглыбляцца ў аналізаванне пасяджэнняў Праўлення, якія і колькі там абмеркоўвалася спраў — гэта не так цікавае.

Прыгледзімся Праўленню ў яго канкрэтнай штодзённай працы. Старшыня Лінкевіч — гэта чалавек наогул добры, спакойны, добрасумленны, які імкнецца добра працаваць. Аднак мае ён занадта мяккі характар, з нікім не любіць задзірацца, а што найгорш, не знаходзіць у сваёй працы падтрымкі. Яго намеснік па справах гандлю Шымкоўскі — гэта чалавек, які ўмее працаваць, але які адначасова шмат часу прысвячае п'янству і таму не можа добра, і сумленна працаваць. Такое я ўжо меў шчасце ў Міхалове, што з кім-бы не размаўляў аб справах ГС-а, то ўсюды чуў перш прозвішча Шымкоўскага, што: п'янюга, дыктатар, падлыжнік — усё што найгоршае.

Ці гэта праўда? А вось факты:

У Міхалове я знаходзіўся ад 11 па 12 верасня г. г. Гэтыя дні, з'яўляліся днямі напружанай працы. 11.IX. г. г. у 14 гадз. Шымкоўскі прыйшоў у кантору ГС-а здорава падпітым пачынаючы са мною размову. 12.IX. г. г. у час працы будучы п'яным, у «гасподзе» хацеў пабіць працаўніка ПЗГС-а гр. Аляксандра Ваўкавыцкага толькі за тое, што адважыўся яму парушыць спакой і дамагаўся выканання паслякантрольных пастаноў.

Гэта прыклады толькі з двух дзён майго знаходжання, а такіх прыкладаў п'янства намесніка старшыні ГС-а Шымкоўскага можна было-б прывесці значна больш.

П'янствуе ён штодзённа: на закупачных пунктах і ў крамах, у магазінах і «гасподзе», з працаўнікамі магазінаў і крам. Ці п'е за свае грошы? Хіба не. Так ужо атрымліваецца, што там, дзе Шымкоўскі піў, там і выяўляюцца манко. Гэта цалкам зразумелае, ну бо чаму-ж такому прадаўшчыку не пачаставаць гарэлкай Шымкоўскага, ад якога ў ГС-е так многа залежыць. А каб наладзіць такі пачастунак — трэба мець грошы, з уласнай пэнсіі ніхто іх многа не мае — значыць трэба красці. Вось адзін прыкладзік, які высветляе прычыну манко ў ГС-е.

У сучасны момант Шымкоўскі з'яўляецца членам партыі. Нібы на многіх партыйных сходах накладвана на яго спагнанні і строгія вымовы — ці гэта паўплывала на Шымкоўскага? Не! Толькі яшчэ больш завастрыла воўчы апетыт Шымкоўскага да п'янства і авантур. Вынікі працы Шымкоўскага ў ГС-е відавочны і аб іх гавораць усе людзі. Не буду тут успамінаць аб яго маральных паводзінах, аб яго сямейным жыцці, аб здзеках над сям'ёю і г. д. Думаю, што гэтымі справамі нехта пацікавіцца значна дакладней, каб ужо канчаткова разлічыцца з Шымкоўскім — чым хутчэй, тым лепш для ГС-а.

Калі папярэдне старшынёю ГС-а з'яўляўся нейкі абсалютны дрэнь і п'янюга аб прозвішчы Раман Кулеша, то суполка Кулеша + Шымкоўскі трымала ў тэроры ўвесь ГС. Каго хацелі таго звальнялі, хто быў нявыгадным — выкідалі, трэба было разам з імі піць і ісці рука ў руку. Кулешу выкінута з радоў партыі і звольнена з працы ў ГС-е. Шкада толькі, што не зроблена гэтага самага і з Шымкоўскім. Пры гэтым варта дадаць, што выключаны з партыі і звольнены з працы ў ГС-е Кулеша плюе на ўсё і таксама будуе сабе новы домік пры вул. Фабрычнай. Ці будуе яго за грошы накрадзеныя ў ГС-е! Не ведаю, варта спраўдзіць.

Да 1955 года намеснікам старшыні ГС закупак з'яўлялася Вольга Гурская, жанчына як кажуць энергічная і шмат добрага аб ёй мне давялося чуць. Але што-ж, калі яна была нявыгаднай Шымкоўскаму і хэўры яго сяброў — п'янюг у ГС-е. Не хацела падпісваць камбінаваных рахункаў, супраціўлялася п'янству і г. д. Што тут з ёю зрабіць? Знайшлася рада і на Гурскую.

На выбарчы сход зышлося шмат членаў ГС-а. Але хто-ж гэта прыйшоў на сход? Сваякі па фаміліі і чарцы Шымкоўскага, добрыя знаёмыя. Прыйшлі і добрасумленныя сяляне з навакольных вёсак, але што-ж яны маглі ведаць пра справы ГС-а? Згодна са шчырым жаданнем Шымкоўскага, на месца Гурскай выбіраюць селяніна аб прозвішчы Я. Азябло, які так знаецца ў справах закупак, гандлю і таварнага абароту, што кот на зорках. Але калі хто чаго не ўмее, то можна-ж навучыць, асабліва тады, калі ёсць ахвота і маецца добрых, клапатлівых настаўнікаў якія і парадзяць, і дапамогуць. Такога «настаўніка» знайшоў Азябло.

На другі дзень пасля выбараў новы намеснік старшыні пачаў правіць. Не вельмі яму ўсё ўдавалася, вядома, кожны пачатак з'яўляецца цяжкім. І вось з дапамогай для Азяблы паспяшаў Шымкоўскі.

— Ты новы, можаш шмат добрага пры мне навучыцца. Хадзі са мною, буду цябе вучыць што і да чаго, і азнаёмліваць цябе з таямніцамі праўлення — пачаў Шымкоўскі. — Перш, брат, пабачым, як працуе каўбасная.

Калі намеснікі старшыні пераступілі парог каўбаснай, калектыў працаўнікоў шчыра прывітаў іх. — Ну хлопцы — ветліва ўсміхнуўся Шымкоўскі — дзейнічайце! Не бачыце, што новы намеснік прыйшоў вас наведаць?

Вокаімгненна перад ашаломленым Азяблам з'явіліся гарачыя сасіскі, вэнджаныя вырабы, ну, і літроўка звычайнай чыстай польскай. Стукнуліся шклянкамі, выпілі за здароўе пана старшыні, перакусілі. Разагрэтыя на целе і развяселеныя на душы намеснікі накіравалі свае крокі ў пякарню, ну і там паўтарылася гэтае самае, толькі не пілі ўжо тут звычайную польскую але «мянтоўку» і «сліваўку» закусваючы піражным. Азябло штораз шырэй на гэта ўсё адкрываў вочы, пачынала яму імпанаваць, удала разам з моцнай чыстай закруціла яму галаў.

Наладзілі падобныя «прыняцці» і закупачны пункт, і пункт вытворчасці халадзільных напояў, дзе кажуць — газіравана вада са спіртам Азяблe вельмі смакавала. На адзін дзень «напружанай» працы і «навукі» для новаабранага намесніка старшыні Азябла было аж за многа. Калі трымаючыся па-братэрску з Шымкоўскім пад пахі не вельмі ўпэўненым крокам вярталіся з першых «заняткаў» Шымкоўскі спытаў:

— Ну, як табе, падабаецца такая работа? Добрая, што?

— Цудоўная работа, гэта мне падабаецца. І то так заўсёды? — няўпэўнена пытаў Азябло.

— А як ты думаў, навошта-ж цябе выбралі на намесніка — адказаў Шымкоўскі.

Такая вучоба, добрыя парады і прыклад не мінулі дарма. Азябла аказаўся выдатным вучням. Піць навучыўся добра і п'е так, як і Шымкоўскі, пры кожным выпадку, і ў закупачных пунктах і дзе інш.

Так выглядзяць у штодзённым святле і, ў штодзённай працы людзі, якія правяць ГС-ам.

Так робіць Праўленне. А працаўнікі ГС-а? Ну што-ж, прыклад ідзе ад вярхушкі, «а мы то горшыя ці што» — кажуць іншыя і п'юць колькі толькі можна ўліць у горла.

Можна было-б назваць шмат прозвішчаў п'янюг аб якіх ведае і ГС, і ПЗГС, а якія спакойна папіваюць сабе і далей. Але пакінем іх, няхай яшчэ сабе крыху папʼюць.

Шмат мне давялося чуць пра неякага Язэпа Грыка, які хаця афіцыйна ні дзе не выступае і не п'е, але затое мае вялікі ўплыў на шмат спраў ГС-а, і нават, як устанаўліваюць добра паінфармаваныя людзі, ён «правіць» ГС-ам.

Хто-ж гэта такі Грыка? Звычайны рэферэнцік, які закупляе шматы. Жонка працуе ў закупачным пункце, некалі працавалі разам, ён рэферэнтам закупак, а жонка агентам. Жылося ім вельмі добра, дзе ні кінь, рабілася ашуканствы. Некалі Грыка незгорш загандляваў саматканінамі і ўзяў у абарот вялікія сумы грошай ГС-а атрымліваючы ў выніку вялікую карысць.

За «кару» звольнілі Грыка з пасады рэферэнта закупак мяса. Кара так моцна падзейнічала на Грыка, што аж... пры вул. Жвіркі і Вігуры пачаў будаваць сабе вялікі, прыгожы, мураваны дом — як кажуць спецыялісты, толькі да гэтага часу каштаваў яго 100 тыс. злоты. Няўжо Грыка будуе гэты мураваны дом з сваёй пенсіі?

Хітры Грыка чалавек, мае знаёмствы. Ніхто яму нічога не кажа, калі ён будуе свой домік у час службовых гадзін. Ноччу наведваюць яго нейкія шыкоўныя легкавыя машыны. А калі-б так нехта бліжэй пацікавіўся даходамі і дзейнасцю Грыка? Мо'-б і варта.

Частка працаўнікоў ГС-а гэта зладжана, моцна звязана асабістымі карысцямі зграя ў якой усё ўтоіцца. Вядомы нам Шымкоўскі з'яўляецца кумам Янка Кананчука, загадчыка «гасподы». Яго брат Уладзімір Кананчук працуе ў магазіне, швагер Мечыслаў Урван працуе ў якасці рэферэнта закупак скур, дзе таксама незгорш сабе гандлюе.

Дзе выяўляюцца найбольшыя манко ў ГС-е? Зразумела, што ў крамах, рэдка ў магазінах. У сувязі з гэтым цікавіла мяне справа персанальнай адказнасці людзей, якім даверана дзяржаўная маёмасць. У гэтым таксама прычына манко. Вось менавіта персанальныя справы і з'яўляюцца сапраўдным багном у ГС — Міхалова. Не спраўджваецца рэпутацый асоб якіх прымаецца на працу, не робіцца праўнай дакументацыі матэрыяльна адказных асоб. Ну, а калі такі пасля накрадзе, на судовым разборы заяўляе, што ён аб гэтым не ведаў, бо яму не прыносілі падпісваць, нічога не растлумачылі і г. д.

А дарога тавараў у крамы? Тавары атрымліваецца ў Ваяводскіх цэнтралях і паводле спецыфікацыі прывозіцца ў магазін ГС-а. За гэты тавар загадчык магазіна з'яўляецца персанальна адказным і размяркоўвае яго па крамах таксама паводле спецыфікацыі.

Па мойму, тут нельга нічога змяніць ці «палепшыць». Зразумела, што кожны можа памыліцца, хітрэйшы можа ашукаць дурнейшага, але не на 30—40 тыс. зл. З адсутнасці добрасумленнай кантролі крадуць і працаўнікі магазінаў, і прадаўшчыкі. Пры гэтым выкарыстоўваюць усе акалічнасці, каб толькі не быць пакараным.

На падставе сваіх назіранняў зробленых падчас знаходжання ў Міхалове, магу з усёй упэўненасцю сказаць, што кантроля працы прадаўшчыкоў і працаўнікоў магазінаў неаднаразова зводзіцца да нуля.

Падлікі робіцца рэдка і пераважна там, дзе падазраваецца злачынства.

Кантролі неаднаразова пачынаюцца ад літроўкі і на літроўцы заканчваюцца. А калі-б так лепей праводзіць усякія кантролі ў ГС-е, больш рабіць неспадзяваных рэвізій, падлікаў і г. д., тады мне здаецца, зладзеі баяліся-б красці і манко не складалі-б 23 мільёнаў зл. як зараз. Кантроля з'яўляецца адным з найбольш сурёзных сродкаў.

Не магу тут таксама згадзіцца з працяглым уладжваннем спраў манко ў ПЗГС у Беластоку, асабліва юрысконсультам гр. Васілеўскім. Таксама і пракуратура, і суды працягваюць, гэтыя справы ў бясконцасць, ну а зладзюжкі беспакарана гуляюць, і насмейваюцца з усяго гэтага. За кожнае манко вінаваты ў гэтым павінен неадкладна прыцягвацца да адказнасці, з'яўлялася-б гэта папярэджваннем для іншых аматараў зладзействаў.

Лічба-ж манко ў ваяводскім маштабе аб нечым сведчыць. Як доўга яшчэ можна абыякава адносіцца да такога стану спраў? Ці доўга яшчэ работнік у поце чала будзе вырабляць тавары каб пасля такія зладзюжкі як у Міхалове, беспакарана кралі іх, пілі і будавалі сабе дамы!

Час з гэтым скончыць!

Размаўляў я аб ГС-е і яго справах з многімі жыхарамі Міхалова. Не ўсе хацелі аб гэтым гаварыць. Падчас размоў мне неаднаразова даводзілася чуць словы «гаспадарчае падполле». Мабыць гэта з'яўляецца перабольшаннем, аднак шмат у гэтым слушнасці. У малых мястэчках, такіх як Міхалова, сваяцтвы замацаваныя гарэлкай і інтарэсамі робяць многае. Такіх хэўр баяцца людзі, не хочуць задзірацца — а хэўры беспакарана гуляюць.

Ці побач гэтых чорных старонак ГС — Міхалова, побач паказаных п'янюг і зладзюжкаў няма светлых старонак і добрасумленных людзей? Безумоўна ёсць і то многа, нельга заплюшчваць вочы на дасягненні і цяжкасці ГС-а, аднак не гэта з'яўляецца тэмай майго артыкула, пра гэта іншым разам. Добрыя людзі не маюць голасу ў ГС — Міхалова, там правіць Шымкоўскі, ну а з ім няма жартаў. Гэтыя справы — як багно ў якім лёгка ўтапіцца. Напэўна яшчэ не ўсё апісана ў гэтым артыкуле.

Скромным маім жаданнем як журналіста з'яўляецца тое, каб больш аб такіх справах і такіх людзях не пісаць.

АЛЕСЬ ОМІЛЬЯНОВІЧ

*) Пачатак у 32 нумары (Увага, зладзеі!»).

З перадваеннага беларускага друку ў Польшчы

9 верасьня адбыўся Акружны Суд над паэтам М. Танкам і выдаўцом В. Труцько за зборнік паэзіі «На этапах». Гэты зборнік канфіскаваны 25 ліпеня 1936 г. за некаторыя вершы. Акт абвінавачання закідаў падсудным падбурэнне люднасці і адарванне ад Польшчы.

* * *

Беластоцкі Тэатральны Беларускі Кааператыў «Полымя» меўся ставіць два спэктаклі 16 і 17 кастрычніка ў м-ку Гарадок каля Беластока. Прыгатаваны былі п'есы: «Пакой у наймы» і «На вёсцы», арганізавана струнная аркестра і хор. Падалі просьбу аб дазвол на спэктаклі, але Беластоцкі Павятовы стараста прыслаў адмову, матывуючы, што ў гэтым часе і ў тым-жа мейсцы «прамышляюць» ужо іншыя арганізацыі.

* * *

Міністэрства Унутраных Спраў зацьвердзіла пастанову Віленскага Ваяводы аб развязанні беларускіх культурна - асветных арганізацый — Т-ва Беларускай Школы і Бел. Інст. Гаспад. і Культуры. Гэтыя арганізацыі былі зачынены віленскімі адміністрацыйнымі ўладамі ў канцы мінулага 1936 г.

1937 г. «Беларускі летапіс», Верасень — Кастрычнік, № 10 — 11.

Ці гэтак узнімаецца аўтарытэт народнай улады

Засушлівымі былі першыя дні чэрвеня гэтага года. Дзень у дзень сонца бязлітасна слала свае гарачыя праменні на зямлю. І вось 6.VI. г. г. у Крынках, Сакольскі павет, раптоўна ўзнік вялікі пажар. За кароткі час згарэла некалькі жыллёвых дамоў і гаспадарчых будынкаў. Асабліва моцна пацярпелі ў гэтым няшчасным выпадку гаспадары: Уладзімір Мянько, які мае 4 га. зямлі і малазямельная Уршуля Кулакоўская.

Тры дні Уладзімір Мянько разам з хворай жонкай, дзяцьмі і ўратаванай маёмасцю жыў на руінах. У той час неаднаразова звяртаўся ён за дапамогай да старшыні Грамадскай рады, Шуткевіча. Гр. Шуткевіч прапанаваў яму памяшканне на паддашы пры вул. Надрэчнай 9. Мянько не згаджаўся на гэта тлумачачы што ён, як гаспадар, не можа жыць на другім паверсе ды насіць па стромкіх сходах па некалькі разоў у дзень гаршчкі і іншыя сельскагаспадарчыя прылады, а па другое не было дзе там змясціць жывёліну.

На трэці ці на чацверты дзень пасля пажару пагарэўшыя: Уладзімір Мянько і Нарберт Дудзінскі занялі парожні дом пры вул. 22 ліпеня, на якім згарэў толькі дах. Яны хацелі там абсталявацца са сваімі сем'ямі. Але аказалася, што гэты будынак быў ужо прызначаны для сям'і працаўніка мясцовай аптэкі, які ў хуткім часе меў прыбыць у Крынкі. Ну што-ж, гэта цалкам правільна пастанова — працаўнік аптэкі, у пэўным сэнсе чалавек навукі, павінен мець добрую кватэру, але...

Мянько і Дудзінскі пакуль што едуць у Саколку ў Павятовую раду з просьбай каб за кошт дзяржавы зрабілі дах на гэтай хаце, бо ў дажджлівыя дні з столі лілося як з цэбра. Просьба была выканана — дах зроблена. Для Мянька як гаспадара абяцалі распачаць стаpанні аб лепшае, больш адпаведнае памяшканне.

Настала лета. «Летні дзень год корміць» — гаворыць народная прымаўка. Мянько ад досвітку да змроку працаваў у полі. Мабыць у разгары і мітусні жніва мімаволі, і забываўся аб гэтых непаладках.

Дзесьці так у першай палавіне жніўня тражываючы разам з ім Нарберт Дудзінскі перасяліўся з сям'ёю ў «сваю» кватэру, якую прызнала яму ГРН.

28 жніўня Уладзіміра Мянько выклікаюць у Грамадскую раду. Там ужо чакалі яго: старшыня ГРН гр. Шуткевіч і працаўнік Аддзела комунальнай гаспадаркі ПРН у Саколцы гр. Крохмаль. Паразмаўлялі. Уладзімір Мянько ў іх прысутнасці склаў пісьмовую заяву, што калі яму бясплатна прызнаюць матэрыял на пабудову хлява, то ён згаджаецца жыць на другім паверсе ў будынку пры вуліцы Надрэчнай 9. Згадзіліся. Удакладнілі тэрмін, у якім ён меў перасяліцца туды — да 14 гадз. наступнага дня.

На другі дзень было якраз праваслаўнае свята — Зельна. Мянько з'яўляецца веруючым чалавекам але калі зранку на другі дзень убачыў на небасхіле хмары, кінуў святкаваць і запрогшы каня паехаў з жонкай звозіць збожжа.

Ужо змяркалася, калі пад дом, які займаў Мянько, пад'ехала грузавая машына. З машыны выйшлі: Шуткевіч, і Крохмаль у суправаджэнні міліцыянера. Ад жонкі Мянька ўзялі ключы, адамкнулі дом. Пачалі грузіць на аўтамашыну мэблю і ўсякія іншыя прылады хатняга ўжытку.

Прымусовае высяленне!

Уладзімір Мянько не мае так ужо вельмі многа мэблі. Шмат што згарэла ў час пажару. Так што неўзабаве амаль усё было пагружана на машыну. Застаўся толькі зэдлік, на якім сядзела ўсхваляваная жонка Мянька. Ну што-ж, калі ўжо прымусовае высяленне, то трэба забраць усё. Шуткевіч паволі падыходзіць да яе. У вокнах таўпяцца цікаўныя твары суседзеў.

— Зыйдзі — просіць.

Седзячa дагэтуль моўчкі кабета як-бы гэтага і чакала. Ліўнём паліліся поўныя крыўды словы. Старшыня бачыць, што тут няма жартаў.

— Пры сведках кажу табе — урачыста ўскрыквае грозна пазіраючы на натоўп людзей. — Вы без ніякай аплаты атрымаеце: і бэлькі, і дам вам паўтары тысячы цэглы, матэрыял на хлеў, дапамагу вам пабудаваць, толькі зыйдзі з табурэткі.

Ну што-ж, пад уплывам такіх аргументаў зыйшла. Узрадаваны Шуткевіч схапіў за табурэтку і «папёр» да грузавіка.

І што-ж аказалася. Калі пасля ўсяго гэтага Уладзімір Мянько пайшоў даведацца наконт абяцанага матэрыялу, падсунулі яму пад нос пастанову Прэзідыума Павятовай рады. У гэтай пастанове гаварылася, што вышэй памянуты тры сцены старой хаты гр. Мянько, а як-жа!.. можа атрымаць, але ... калі заплаціць за іх 2.339 зл. Як гэта, якім чынам!

— Прымусовае высяленне — шматзначна адказалі яму ў ГРН.

Але адкуль Мяньку ўзяць гэтых 2.339 зл. калі ледзь жніва дачакаў — не меў з чаго жыць. На жыццё аддаў атрыманыя ад страхавальнага праўлення 1.400 зл.

Цяпер Мянько жыве ўжо на паддашы. Ну бо і што-ж меў рабіць?..

Жывёліну сваю змясціў па суседзях.

Карова знаходзіцца ў хляве гр. Гандзі Пяцэвіч — адлегласць 600 м., авечкі ў Канстанціна Яновіча — адл. 500 м., куры трымае ў сваім гумне — адл. 100 м., свінні ў Цюхая — адл. 600 м., цяля пры вуліцы Бэма — адл. 700 м. Мёртвы інвентар знаходзіцца пад голым небам.

І як тут чалавек мае гаспадарыць...

Гр. Мянько яшчэ і пасля неаднаразова звяртаўся да старшыні Шуткевіча і прасіў у яго хоць сякой-такой дапамогі.

— Што хочаш рабі, я нічога не ведаю — такі быў адказ.

Размаўляў я з гр. Шуткевічам. Ну што-ж. Афіцыяльна нібы ўсё ў парадку.

Уладзімір Мянько доўгі час не складаў ніякага пісьмовага прашэння. (Пры гэтым варта падкрэсліць што ён вельмі дрэнна піша папольску).

Уладзімір Мянько ва ўдакладненым тэрміне не апаражніў прызначанай аптэкару хаты.

Уладзімір Мянько нібы зласліва адносіўся да старшыні ГРН, як прадстаўніка ўлады.

— Урэшце-ж, — як кажа Шуткевіч, — трэба дбаць аб аўтарытэт народнай улады. («Я за ім не буду-ж бегаць»).

Гр. Крохмаль, працаўнік Аддзела комунальнай гаспадаркі ПРН у Саколцы, таксама нібы мае рацыю.

Але ці такім чынам заваёўваецца аўтарытэт народнай улады ў народзе! На маю думку гр. Мянько слушна адчувае сябе пакрыўджаным. Ён-ж гаспадар, якога спаткала няшчасце. А мясцовыя ўлады становча за мала цікавяцца лёсам пацярпеўшага, не аказваюць яму належнай дапамогі.

P. S. Пра пацярпеўшую ў пажары гр. Уршулю Кулакоўскую я не ўспамінаў таму, што паводле запэўненняў старшыні ГРН Шуткевіча, ужо хутка атрымае адпаведнае памяшканне.

С. ЯНОВІЧ.

Замежны друк аб „Ніве"

«Ніва» карыстаецца вялікім зацікаўленнем у Савецкай Беларусі. Яна знайшла жывы і цікавы водгук і ў беларускім друку. Аб «Ніве» пісалі:

«Звязда» — орган ЦК КПБ, Савета Міністраў і Вярхоўнага Савета БССР. Яшчэ ў маі надрукавала яна кароткі агляд пачатковых нумараў «Нівы». З мэтай умажлівіць чытачу лепшае ўяўленне нашага штотыднёвіка «Звязда» падала вінетку першай старонкі «Нівы».

«Советская Белоруссия» — орган ЦК КПБ, Совета Міністраў і Вярхоўнага Совета БССР (выдаецца на рускай мове) — надрукавала на сваіх старонках вялікі ўсебаковы агляд, не пазбаўлены і крытычных заўваг.

«Літаратура і мастацтва» — орган Саюза Пісьменнікаў БССР, і «Маладосць» — орган ЦК ЛКСМ Беларусі таксама пісалі аб «Ніве».

Усе гэтыя часопісы радасна сустрэлі выйсце ў свет «Нівы» і ўважліва сочаць за працай, якую яна праводзіць. (вл)

Беларускі хор

Беларускі хор паўстаў нядаўна. Ён існуе і сістэматычна праводзіць рэпетыцыі, рыхтуючыся да хуткага першага публічнага выступлення.

Зараз, у рэпертуары хору знаходзіцца 9 кампазіцый — беларускіх, польскіх і рускіх.

Рэпетыцыі хору адбываюцца ў кожную сераду і пятніцу ў гадзінах 17—20-ай.

Запісы ў хор яшчэ працягваюцца і таму звяртаемся з просьбай да ўсіх ахвотных спяваць у беларускім хоры, прыняць у ім удзел.

Запісвацца можна падчас кожнай рэпетыцыі ў загадчыцы хору Людмілы Іванаўны Панько. (вл)

З конкурсу збіральнікаў фальклору

Як бедны мужык збагацеў

У адной вёсцы жылі два мужыкі з каторых адзін жыў вельмі багата, а другі бедна. Багаты славіўся на ўсю вёску. Пазайздросціў яму багацтва бедны мужык. Задумаў і ён дарабіцца такой гаспадаркі. Ды рабіў круглыя гады па цэлых днях ад цямна да цямна і нічога з яго багацтва не палучалася.

Пайду — думае — да суседа ды запытаю як ён такога багацтва дарабіўся, можа ён якія чары знае, і мне скажа.

Заходзіць ды пытае: — Добры суседзе, можа вы скажаце як працаваць, каб лепей жыць. Бачу вы не так цяжка працуеце, а так добра жывеце.

— Бач яго — усміхаючыся да пузатае жонкі, кажа сусед, — які з яго філасоф, я якую адукацыю маю, а ён нават распісацца не ўмее і яшчэ мне лёгкага жыцця зайздросціць. Хаця-б чытаць ды пісаць навучыўся-б.

Так і з нічым бядак выйшаў ад суседа.

— А мо' варта было-б пайсці да школы і трохі падвучыцца — думаў ішоўшы да дому. — Хаця я ўжо і стары, але можна прымусіць.

Назаўтра рана ўстае, абуваецца ў лапці і шагае хутчэй да школы. А тут у школе настаўніца паведамляе што ўжо за позна (гэта значыць за стары).

— Ну — думае ідучы да дому — сёння спазніўся, заўтра ўстану раней.

На другі дзень заходзіць раней да школы, а настаўніца зноў гаворыць:

— Вам раней трэба было хадзіць да школы, цяпер ужо вам позна, цяпер вучацца маладыя, а для такіх як вы ўжо мінула вучоба (гэта значыць за стары).

— Заўтра яшчэ цёмна прыду да школы, тады акурат будуць вучыцца такія як я.

Прыйшоўшы да хаты крычыць да жонкі:

— Будзі мяне рана, раненька, так што-б паспеў на вучобу.

— Э, старое падла — крычыць жонка — яшчэ ён задумаў гэтую старую галаву больш дурыць.

Зрываецца наш бедак дзесь каля поўначы, абувае абы як лапці, адзяваецца, выходзіць з хаты і хутчэй да школы. Ды па дарозі бягучы як ні зачэпіцца ды не паляціць.

— Ну, ліха на яго, лапаць развязаўся — крычыць.

Мацае рукамі лапця і раптам чуе штось сліскае пад рукамі, чуе якаясь тэчка, ды не абы якая. Ён за гэту тэчку і да дому. Забягае, адчыняе яе, глядзіць і не можа вачам паверыць — больш як поўтэчкі грошай. Цяпер толькі бедны мужычок узяўся за работу. Паставіў усе новыя будынкі, адзеўся хораша і паеў не горш ад свайго суседа.

А ў тую ноч, калі мужычок-беднячок знайшоў грошы, багач яшчэ з вечара выехаў да горада (бо быў вельмі далёка) і вёз падатковыя грошы ў банк. Па дарозе згубіў іх. А калі грошай не знайшлі пасадзілі гэтага багача ў турму. Даведаўшыся багач, што беднячок раптам збагацеў падаў яго ў суд, што ён знайшоў яго грошы, каторыя вёз да горада ў банк. Тады пазываюць бедняка ў суд і пытаюцца ці ён найшоў калі-небудзь якія грошы.

— Найшоў — адказвае мужычок.

— А калі? — пытаюцца.

— Тады, калі да школы хадзіў.

— Э, гэта даўно было, няважна, нам патрэбны той хто нядаўна знайшоў.

І такім спосабам пабагацеў мужычок.

Прыслаў
АЛЯКСАНДАР ГЕГЕЛЬ
Зубкі
Беластоцкі павет

АЎСТРАЛІЯ РЫХТУЕЦЦА ДА АЛІМПІЙСКІХ ІГРАЎ

АРГАНІЗАЦЫЯ СУВЯЗІ

У выніку асаблівай загрузкі сродкаў сувязі ў час Алімпійскіх іграў Міністэрства пошты і тэлеграфа прадугледзела значнае павелічэнне лікаў каналаў сувязі з заграніцай.

Замест васьмі тэлеграфных каналаў, якія звязваюць краіну з Лонданам, будзе наладжана 20 каналаў агульнага карыстання і яшчэ 9 каналаў, якія будуць арэндаваны адпаведнымі тэлеграфнымі агенцтвамі.

Для рэпарцёраў, будзе створана ў трыбунах стадыёна 49 невялікіх «радыёстудый», з якіх можна добра бачыць усе спаборніцтвы. У кожнай з такіх мініяцюрных радыёстудый да паслуг рэпарцёра будзе неабходная апаратура, з дапамогай якой ён зможа пастаўляць паведамленні ў кантрольны цэнтр.

ФЕСТЫВАЛЬ У ЧАС ІГРАЎ.

У гэтым годзе ў час Алімпійскіх іграў, згодна рашэнню МОК'а, у Мельбурне будзе праведзен першы ў гісторыі Алімпійскіх іграў мастацкі фестываль. Аўстраліі, як краіне, у якой праводзяцца Алімпійскія ігры, было прапанавана арганізаваць мастацкі фестываль, на якім госці з іншых краін змаглі-б пазнаёміцца з культурай і мастацтвам аўстралійскага народа. У час фестывалю ў Мельбурне будуць адкрыты 4 мастацкія выстаўкі. Першая будзе асвятляць аўстралійскую архітэктуру і скульптурную творчасць. На другой будзе прадстаўлены нацыянальны жывапіс (уключаючы і жывапіс туземнага насельніцтва краіны). Трэцяя выстаўка будзе прысвечана прыкладнаму мастацтву і чацвертая — літаратуры Аўстраліі. У час фестывалю будуць праходзіць канцэрты сімфанічных аркестраў г. Сіднея і штата Вікторыя. У тэатрах гледачы змогуць убачыць п'есы аўстралійскіх аўтараў і праслухаць некалькі опер Моцарта. На фестываль прыбудуць усе ваенныя аркестры краіны.

45.000 ГАСЦЕЙ.

Усяго чакаецца прыбыццё ў Мельбурн больш 45.000 гасцей, сярод іх каля 15 тысяч чалавек прыедуць з-за граніцы (больш усяго будзе гасцей з Новай Зеландыі, Англіі і ЗША). Жыхары Мельбурна і госці ўжо купілі асноўную масу білетаў, у сувязі з гэтым ужо спынен продаж білетаў на ўсе найбольш цікавыя спаборніцтвы. Усяго ад продажы ўсіх білетаў павінна быць атрымана каля 1 мільёна фунтаў.

У выніку такога наплыву гасцей, гарадскія ўлады Мельбурна звярнуліся з запросам на 30 тысяц месц да жыхароў Мельбурна. На запрос паступіла ўжо каля 15 тысяч прапаноў.

У сувязі з гэтай праблемай ужо зараз вылучаюцца планы выкарыстання раду пасажырскіх караблёў у якасці плывучых атэляў.

ПАДРЫХТОУКА СПАРТЫУНЫХ ЗБУДАВАННЯУ

Галоўны Алімпійскі стадыён — гэта галоўны стадыён Мельбурнскага крыкетнага клуба. Тут адбудуцца цырымоніі адкрыцця і закрыцця Алімпійскіх іграў, а таксама спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы. Стадыён пасля рэканструкцыі змяшчае 106 тысяч гледачоў (з іх толькі 65 тысяч змогуць сядзець, астатнім прыдзецца стаяць). У аснове бегавой дарожкі стадыёна закладзен шлак асобага тыпу, дастаўлены з Англіі, такі-ж, які быў вы карыстан на Алімпійскіх іграх 1948 года на стадыёне Уэмблі. Гэты тып шлаку асядае вельмі хутка і не размываецца нават моцным дажджом.

СПОРТЗБУДАВАННІ ДЛЯ ГРАБЦОЎ

Спаборніцтвы грабцоў будуць праводзіцца на возеры Вендуры, каля горада Баларат, у 80 мілях ад Мельбурна. Берагі Вендуры плоскія, нізкія. Гэта пагаршае магчымасці назірання за спаборніцтвамі грабцоў. Трыбуны для гледачоў — драўляныя, пяціярусныя. Яны змяшчаюць каля 3 тысяч чалавек. Лепш за ўсё назіраць за спаборніцтвамі стоячы на ўчастку берага, які размешчан паралельна трасе заездаў (ля Куоры-Пойнт — прыкладна за 250 метраў ад фінішу).

На грабцоў возера Вендуры робіць выдатнае ўражанне. У час апошняга чэмпіянату Аўстраліі, які праходзіў на гэтым возеры, каманда штата Вікторыя паказала выдатны час, нягледзячы на тое, што ўзровень вады быў прыкладна на 30 см. ніжэй таго ўзроўню, які будзе тут ў час правядзення Алімпійскай рэгаты. Увесь час дзьмуў моцны вецер, але вада была амаль зусім спакойнай.

ГОНАЧНЫЯ ДЫСТАНЦЫІ ДЛЯ ПАРУСНІКАЎ

Парусныя спаборніцтвы будуць праводзіцца ў заліве порта Філіпа. Зараз працягваюцца падрыхтоўчыя работы, будуюцца монатыпы «Фін», якія заказаны вопытнаму суднабудаўніку. Аўстралійская федэрацыя паруснага спорту раздасць прыязджаючым на Алімпійскую рэгату спартсменам марскую карту, надрукаваную ў пяці колерах, якая адлюстроўвае тры гоначныя дыстанцыі (курса), па якіх будуць праходзіць парусныя спаборніцтвы Алімпійскіх іграў. Гэтыя карты падрыхтаваны Гідраграфічнай службай Каралеўскага ваенна-марскога флоту Аўстраліі.

АЛІМПІЙСКІ ВЕЛАДРОМ

Алімпійскі веладром будуецца ў Алімпійскім парку. Драўляная аснова велатрэку ўжо пабудавана. Яшчэ канчаткова не вырашана, ці будзе гэтая аснова пакрывацца цэментам, але ёсць усе падставы меркаваць, што рашэнне будзе безумоўна ў карысць цэментавання трэку, бо за такое рашэнне выступае большасць адказных асоб.

ТРЭНІРОВАЧНЫЯ ЗБУДАВАННІ

Да захаду ад Алімпійскага гарадка ў Гейдэльбергу плошча размерам у 20 акраў адведзена для збудавання на ёй двух футбольных палёў, аднаго хакейнага поля, гарэвай бегавой дарожкі і другіх, больш дробных спартыўных збудаванняў для трэніроўкі. Указаныя вышэй палі ўжо засеяны травой.

ПОЛЕ ДЛЯ ТРАВЯНОГА ХАКЕЯ

У Алімпійскім парку абсталявана поле для ігры ў травяны хакей.

Тут будуць праведзены ўсе ігры, акрамя поўфінальных і фінальных, якія адбудуцца на галоўным Алімпійскім стадыёне. У Алімпійскім парку адбудзецца таксама «турнір уцяшэння» — для каманд, якія выбудуць з алімпійскіх спаборніцтваў ужо на іх першым этапе.

ЗАХОДНЕМЕЛЬБУРНСКІ СТАДЫЁН ДЛЯ БОКСА

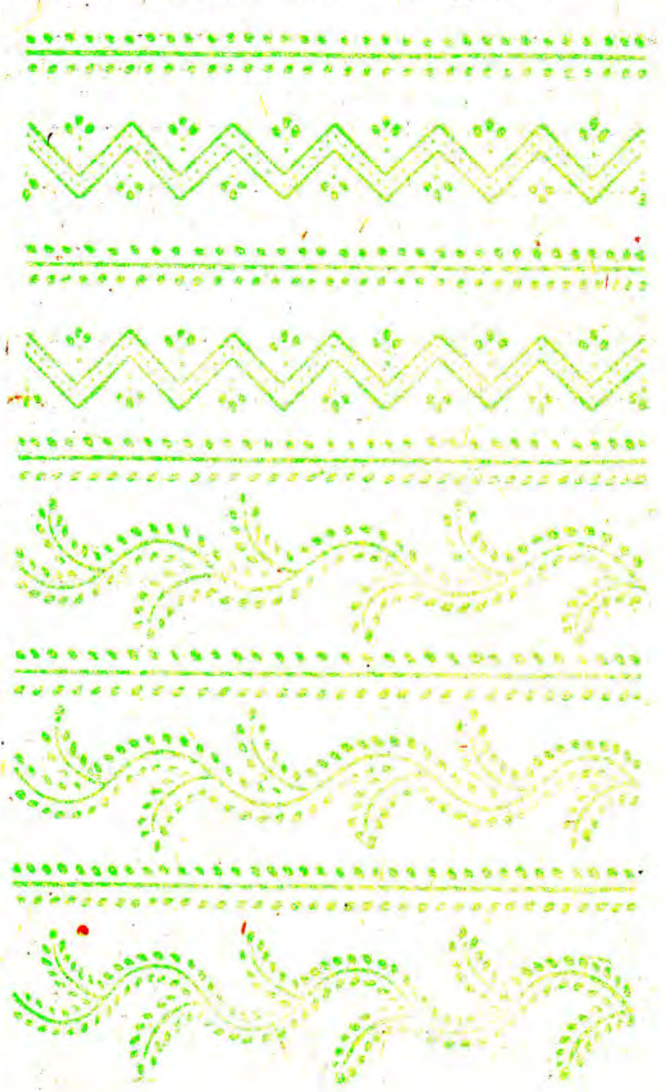
На гэтым стадыёне, які змяшчае каля 9 тысяч гледачоў, будуць праведзены алімпійскія сустрэчы баксёраў. Работы па аднаўленню гэтага збудавання, паўтары гады таму назад пастрадаўшага ад пажару, прасоўваюцца паспяхова. На стадыёне будуць устаноўлены два амерыканскія рынгі, спецыяльна зробленыя для XVI Алімпіяды. Іх размеры 16 футаў на 16 футаў, г. зн. прыкладна 5м X 5м.

Такое становішча з падрыхтоўкай асноўных спартыўных збудаванняў да Алімпійскіх іграў. Падкамітэт па збудаваннях А. А. К'а павінен афіцыйна здаць усе збудаванні А А. К'у да 31 кастрычніка; але старшыня гэтага падкамітэта ўжо ў пачатку ліпеня сёлетняга года заявіў, што праграма будаўнічых работ, якая разлічана на 5,5 мільёнаў аўстралійскіх фунтаў стэрлінгаў, на 98 прац. ужо выканана і што засталося, у асноўным, толькі навесці парадак вакол самых збудаванняў, каб прыдаць ім лепшы выгляд.

Беларускае народнае мастацтва

Сёння далей змяшчаем некалькі арнаментаў, якія паслужаць да хатніх вышывак.

Адначасова звяртаемся з просьбай да нашых чытачак, напісаць нам ці гэтыя ўзоры падабаюцца Вам. Калі-б хто з Вас мелі свае ўзоры — прышліце ў рэдакцыю — надрукуем.

ВАСІЛЬ БАРШЧЭЎСКІ (7)

Калі ўжо ўсё расселіся ў вазах, выйшаў з хаты Сцяпан з свянцонай вадой і паблагаславіўшы сказаў:

— Едзьце з богам. А ты дачка наракаць не павінна.

Коні падцятыя пугамі панясліся галопам.

Мішка нецярпліва паглядаў на ўзгорак за царквой. Адтуль мела прыехаць Груня.

— Нешта іх доўга няма. А мо' якое няшчасце здарылася ў дарозе — непакоіўся Мішка.

Бацюшка таксама нецярпліваўся Ён што хвіліна высаджваў з дзвярэй царквы старэнькую, паморшчаную, заросшуюваласамі галаву, ды пытаў:

— Ну, як там, не едзе яшчэ?

— Не відаць, бацюшка — пакорліва адказваў Мішка.

Яны ўдвох найбольш непакоіліся. Мішка быў неспакойны пра сваю будучую жонку, а бацюшка пра грошы, якія атрымае за шлюб.

Аднак іх непакой быў непатрэбны. Вось за ўзгоркам пачуўся вясёлы спеў і неўзабаве вясельныя вазы заехалі пад царкву. Мішка адразу ўбачыў пабляднеўшы твар ды пачырванеўшыя ад плачу груніны вочы. Яго нешта кальнула ў сэрца.

— Ды як-жа я з ёю буду жыць, я-ж яе зусім не ведаю.

Аднак раздумваць не было часу. Воз, на якім сядзела Груня затрымаўся. Мішка машынальна падыйшоў да яго і падаў Груні руку. Яны, прывітаўшыся, накіраваліся ў адкрытыя дзверы царквы.

— Ах, што будзе то будзе — думаў Мішка, няма чаго раздумваць аб гэтым.

— Ну і няхай — думала Груня. — Раз казе смерць.

Па шлюбе Мішка перасеў на цесцяў балон да Груні і яны вясельным карэжам пакацілі ў Гушчэвічы. Мішка абняў рукой зграбны грунін стан, ды пазіраў на яе з боку. Цяпер ён удосталь можа прытуляць да сябе Груню і яна не стане яму пярэчыць. Яна-ж яго жонка і не абы якая, а законная. Цяпер яна мусіць кахаць яго і падпарадкавацца яму ва ўсім, так як гаварыў бацюшка ў царкве.

У такіх роздумах пад звонкія, вясёлыя песні дружак і чашнікаў Мішка з сваёй «свежа ўпечанай» жонкай заехалі да Гушчэвіч, дзе іх з благаславенствам прывіталі груніны бацькі.

Калі маладыя ўваходзілі ў хату, Ванька, гарманіст, перахіліўшы кепку на бакір, з-пад якой высоўваўся вогністы чуб, яшчэ гучней рэзаў свайго марша.

— Няхай пабачаць гушчэвінцы, што нашыя гармaністы не абы-што — думаў ён.

Вясельнікі з шумам садзіліся за шырокія сталы. Мішка з Груняй заселі ў пачэсным месцы, за сталом у покуці. Гарэлка палілася ракою. Раптам з канца сталоў пачуўся вокліч:

— Горка гарэлка!

—Горка! Горка! Горка! — падхапілі вясельнікі, хлопаючы ў далоні. Мішка пачырванеў ад нечаканасці.

— Ды як-жа тут, на вачах усіх пацалаваць яе — думаў ён, — гэта-ж сорам.

— Горка! Горка! Горка! — дамагаліся вясельнікі.

Мішка ў канцы адважыўся. Ён нязграбна залажыў руку за груніну шыйку і, нахіліўшыся, крануўся яе пунсовых губак сваімі губамі.

А ў хаце быццам віхор прайшоў. Вясельнікі радасна загаманілі. Пасыпаліся гучныя воплескі. Цяпер усе пачалі піць чарка за чаркаю ды і не крычалі, што горка гарэлка. Мішка яе пасаладзіў.

Працяг будзе.

Хто мае перадваенныя беларускія выданні?

Усіх тых, хто мае перадваенныя або дарэвалюцыйныя беларускія выданні, як: календары, газеты, часопісы, лементары, кніжкі, зборнікі, спеўнікі і г. д. рэдакцыя «Нівы» просіць дасылаць іх або прыносіць асабіста ў рэдакцыю: г. Беласток, вул. Маніфесту Ліпцовага 25. Усе гэтыя выданні рэдакцыя выкупіць па ўмоўленай цане. (Пры перасыланні па пошце рэдакцыя просіць выразна пісаць адрас адпраўшчыка). (я)

Як доўга?

Ужо два гады будуецца кароўнік у сельгаскааператыве ў Клюковічах — Семятыцкага павета.

А кааператыўныя каровы стаяць па калені ў гразі ў нейкай шопцы, якая ўжо развальваецца ад старасці.

Вядома, у новапабудаваным кароўніку ім было-б многа лепш аднак ён дагэтуль яшчэ не выканачаны.

Паветовы Аддзел сельскага будаўніцтва ў Семятычах нейк недбайна адносіцца да гэтай справы.

Ці-ж за два гады няможна пабудаваць кароўніка? (вб)

Нашы карэспандэнты і чытачы пішуць

Ліквідаваць недахопы у грамадзе Вялічкі

Вялічкі, гэта вельмі прыгожая вёска ў Олецкім павеце. Хаты ў гэтай вёсцы ўсе мураваныя, побач якіх растуць фруктовыя дрэўкі.

Ля вёскі знаходзіцца маляўнічае возера і чыгуначная станцыя. У самых Вялічках ёсць сямікласная школа, клуб, кіно, ГОМ, ГРН, паштовая ўстанова, дзве крамы і кіёск.

Толькі з гэтага відаць што народная ўлада вельмі дбае аб культурных і бытавых патрэбах жыхароў вернутых зямель, на якіх знаходзіцца і вёска Вялічкі.

Аднак некаторыя ўстановы ў Вялічках, сваёй недбайнасцю дадаюць шмат непатрэбных клопатаў жыхарам вёскі.

Вось напрыклад у краме часта не хапае хлеба, макаронаў, папяросаў, і іншых патрэбных у штодзённым жыцці тавараў. Жыхары Вялічак і суседніх вёсак, гэта пераважна працаўнікі ПГР, таму недахоп такіх тавараў прычыняе ім нямалыя клопаты.

У гэтай краме ёсць многа сельскагаспадарчых прылад. Стаяць яны ўздень і ўначы пад голым небам, без усялякага догляду. Пайржавелі ад непагадзі. Вось таму і купляць іх няма ахвотнікаў.

Жыхары Вялічак таксама вельмі наракаюць на нядбайнасць у працы паштовай установы, а асабліва пісьманосцаў, якія не заўсёды своечасова дастаўляюць газеты ці іншыя перасылкі.

Вось калі-б гэтыя і многа іншых недахопаў ліквідаваць — жыццё жыхароў Вялічак і суседніх вёсак было-б яшчэ прыгажэйшым.

С. К.

Яшчэ можна набыць?

Галоўнае Праўленне Беларускага грамадска-культурнага таварыства паведамляе ўсіх зацікаўленых, што яшчэ можна набыць статуты БГ-КТ — цана 1 зл.

Пісьмовыя заявы накіроўваць па адрасу:

Беларускае грамадска - культурнае таварыства.
г. Беласток
вул. Маніфесту Ліпцовага 25.

Трэба задбаць аб здароўі

Многа малазямельных сялян з вёскі Паўлы і Рыбалы, Бельскага павета, а таксама з Сацоў — Гайнаўскага павета працуюць пры будаўніцтве ў Беластоку.

Штодзённа давозіць іх на працу і прывозіць з працы грузавая машына з ЗБМ у Беластоку.

Гэтая машына без ніякага прыкрыцця. Таму рабочыя наракаюць, што ехаць у ёй вельмі холадна і нявыгадна. Адчуваецца гэта асабліва падчас непагадзі, калі рабочыя праз цэлы час 30 кіламетравай дарогі звоняць зубамі ад холаду.

Ці-ж кіраўніцтва ЗБМ не павінна задбаць аб здароўі рабочых і прызначыць грузавіку брызентавую палатку?

С. К.
Паўлы.

Чаму не грае радыёкропка?

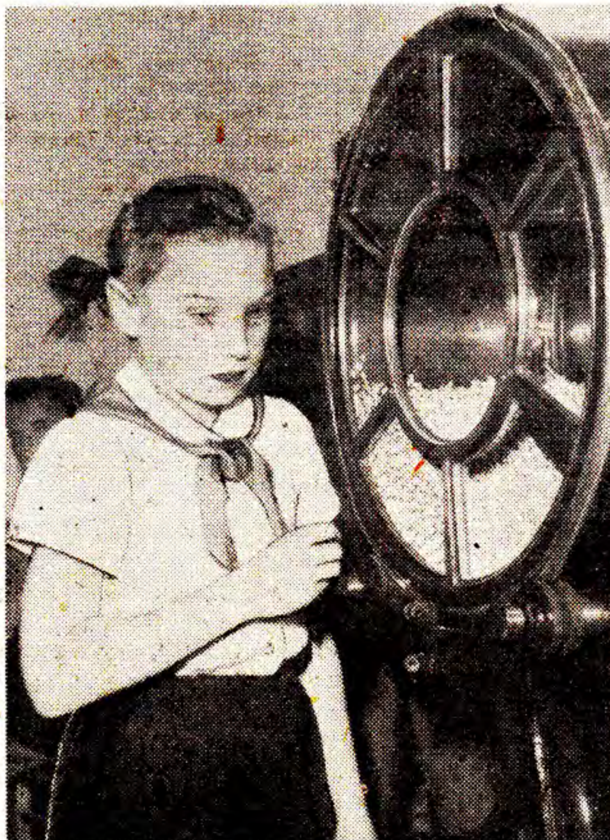
У сталоўцы інтэрната Бельскага Педагагічнага Ліцэя ёсць радыёкропка. Не можна сказаць каб яна не грала, ды грае яна так ціха, што нават на малую адлегласць нічога не чуваць. Хочучы паслухаць чаго - небудзь, трэба «лезці з галавою ў точку».

У магазіне радыёкропкі стаяць запыленыя і марнуюцца, а ў сталоўцы вісіць сапсаваная. Ці-ж цяжка змяніць? Вучні [illegible] любяць слухаць радыё.

СЦЯПАН БАРАНОЎСКІ

Да ведама падпісчыкаў „Нівы"

Рэдакцыя „Нівы" паведамляе ўсіх падпісчыкаў беларускага штотыднёвіка на IV квартал, што Вялікая латарэя ў якой будзе разыгран матацыкл, адбудзецца 28. X г. г. перад фільмавым ранішнікам у памяшканні кіно „Зніч" у Бельску-Падляскім.

1 кастрычніка распачалося X лёсаванне аблігацый Народнай пазыкі развіцця сіл Польшчы. X юбілейнае лёсаванне адбылося ў г. Беластоку.

Першы лёс у X лёсаванні выцягнула Галіна Юхніцкая — вучаніца V класа школы ТПД у Беластоку.

На здымку Галіна Юхніцкая перад малым бубнам, з якога за хвіліну выцягне першы лёс

Фото — Сескевіч

Сустрэчы дружбы

Падчас месячніка польска - савецкай дружбы, Беласточчыну наведалі ансамбль песні і танца Савецкай Арміі.

Савецкія воіны ў сваёй паездцы па шматлікіх гарадах Беласточчыны — Кнышыне, Моньках, Асоўцу, Ганёндзу, выступалі з канцэртам у выкананні духавога аркестра і салістаў — Дземчанкі, Бабылёва, Бердачкіна і інш.

Канцэрт заваёваў слухачоў. Па ланезы — Шапена, Агінскага ў майстэрскім выкананні савецкіх салдатаў, хвалявалі да слёз і ў спалучэнні з рускімі песнямі і танцамі — як «Полька» «Свеціць месяц», «Неапалітанская песня» — Чайкоўскага, рапсодыя на тэму рускіх народных песень — Новікава, гучэлі як доказ вечнай непарушнай дружбы польскага і савецкага народу.

І ў савецкіх воінаў і ў жыхароў Беласточчыны памятнымі будуць гэтыя шчырыя сустрэчы дружбы. (вл)

Малодшы сяржант Бердачкін выводзіць гумарыстычнае апавяданне Чэхава «Анатомія чалавека» у Кнышыне, Монькаўскі павет

Канцэрт закончан. На сцэну ўвайшлі польскія салдаты, якія ў знак дружбы ўручылі кошык жывых кветак.

У ПРАНЕВІЧАХ

Прыгожыя цагляныя будынкі ў Праневічах, Бельскага павета звяртаюць на сябе ўвагу кожнага праязджаючага вёскай чалавека. Мяне таксама яны кранулі і вось я выпрашаў заехаць на кааператыўны панадворак.

Якраз быў перапынак на абед. Увайшоўшы на пляц перад аборай, спатыкаю старшыню кааператыва Міхася Кужэля, членаў кааператыва: Уладзіміра Хаманскага, Аляксандра Ясюка і Анатоля Мінкевіча.

Я прылёг на траве побач таварышаў і пачалася гутарка. Сябры расказваюць, як у 1950 г. арганізаваўся кааператыў, якія былі клопаты, як штогод пасля разліку прыбывалі новыя члены.

Цяпер у кааператыве ёсць 76 членаў, — яны гаспадараць на 260 гектарах зямлі, 48 гектарах сенажаці і 95 га. пашы. Народная ўлада дапамагла нам пабудаваць столькі новых, патрэбных будынкаў — кажуць кааператыўшчыкі.

Вось абора. Цяпер у нас ёсць 61 кароў, але імкнемся да таго, каб колькасць іх усё павялічвалася.

— Гэты будынак, пабач, — кажа Кужэль — гэта стайня для коней, якіх у нас ёсць 35. Бачым як гр. Ясюк прывёў у стайню прыгожага, маладога двухгадовага жарабца. Дзіва! які прыгожы.

Усе кааператыўшчыкі маюць вялікую схільнасць да гадоўлі свіней, якая з кожным годам усё лепш развіваецца.

У 1955 годзе выгадавана 45 свіней, а ў гэтым годзе ёсць іх 63, апрача таго 12 штук здадзена дзяржаве. Старшыня паказвае новую, прыгожую свінаферму, адкормкаў, племянных кныроў — і коратка дадае — гэта вялікая будучыня.

Пасля таго раблю здымак збожжавага магазіна і разам са старшынёй Кужэлям ідзем каб агледзець сад. Сад пасаджаны ў 1952 годзе на плошчы 2 гектараў. Хоць ён і малады, аднак ужо фруктаў у г. г. было многа.

Мо' хто і не верыўбы, але вы самі пабачце — старшыня нагінае невялікую галінку маладога дрэўца і паказвае яблыкі.

— Паасобныя сяляне навакольных вёсак, калі прыдуць часам да нас — то верыць не хочуць, што мы гэта ўсё за 5 год набылі.

Кааператыўшчыкі ў Праневічах. Бельскага павета паказваюць сваю новапабудаваную абору для кароў і авечак.

На здымку: пасярэдзіне старшыня Міхась Кужэль побач Уладзімір Хоманскі Аляксандр Ясюк і Анатоль Мінкевіч.

Стайня ў Праневічах. Міхась і Аляксандр Ясюк паказваюць маладога двухгадовага жарабца.

Збожжавы магазін у Праневічах.

Штогод узрастае працадзень. У гэтым годзе мы купілі конную жняярку, дзве капілкі, сеялку. Хоць штогод купляем новыя патрэбныя ўсялякія рэчы, — аднак даход у нас таксама расце. Кааператыўшчыкі купляюць радыё, мэблю, веласіпеды, моладзь пасылаем у школу, каб арганізавала працу выключна па новаму, — як вучаць у школах.

Вось якое жыццё ў сённяшніх Праневічах.

Тэкст і фото — А. О.
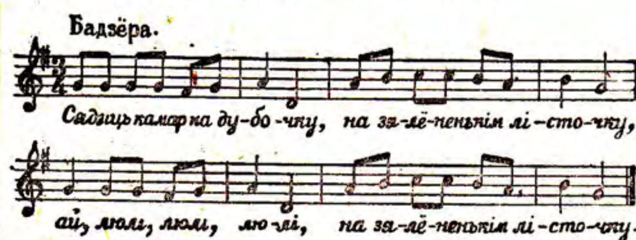

Кааператыў у Праневічах мае два гектары прыгожага саду. Міхась Кужэль глядзіць спелыя яблыкі.

Сядзіць камар на дубочку...

(Беларуская народная песня).

Сядзіць камар на дубочку,
На зялёненькім лісточку,
Ай, люлі, люлі, люлі,
На зялёненькім лісточку.

Сядзіць камар, напяваіць,
Чорных мушак забаўляіць,
Ай, люлі, люлі, люлі,
Чорных мушак забаўляіць.

Наляцела шура-бура,
Камарочка з ліста здула,
Ай, люлі, люлі, люлі,
Камарочка з ліста здула.

Падляцелі тут дзве мушкі,
Узялі камара пад ручкі,
Ай, люлі, люлі, люлі,
Узялі камара пад ручкі.

Узялі камара пад ручкі,
Сунулі яго ў падушкі,
Ай, люлі, люлі, люлі,
Сунулі яго ў падушкі.

Як прыехаў цар-палкоўнік:
— Што ў вас тут за пакойнік?
Ай, люлі, люлі, люлі,
Што у вас тут за пакойнік?

Як спалохаліся мушкі,
Задрыжэлі ручкі, ножкі,
Ай, люлі, люлі, люлі,
Задрыжэлі ручкі, ножкі.

— Гэта зусім не пакойнік,
А там мухін палюбоўнік,
Ай, люлі, люлі, люлі,
А там мухін палюбоўнік.

На Блізкім Усходзе...

МАТЭРЫЯЛЫ

У Дамініка разваліўся дымнік,
Йдзе ў Раду з прашэннем Дамінік...
У Паўліны згніла падваліна,
Йдзе па раду ў грамаду Паўліна.
У Агаты некрыта хата,
Піша: — Дайце хоць пару латаў...
Просіць: — Дайце аполаў — Мікола,
Да зімы хачу скончыць стадолу.
У клубе вокны патрэбны і дзверы,
Йдзе загадчык у грамаду з паперай.
У Антона хата валіцца,
Не ідзе ў Раду Антон, бо баіцца...
Старшыня: — Я памог-бы ўсім каб даў рады,
Але што-ж разышліся ўсе радны...
Старшыня ўсе прашэння збірае.
— Пачакайце — і ў столік хавае.
Людзі вышлі чакаюць, чакаюць,
Мо' ўсе радны збяруцца і прызнаюць.
А ў Радзе вядома, як у Радзе,
Сакратар старшыні ўзяў адрадзіў:
— Прыдуць радны, пачнуцца споры,
Падзелім мы самы — гаворыць.
— Вось Дамінік — просіцца цэглы...
Ён шчэ мае падатак залеглы.
Вось Паўліна аб дрэва пытае,
Ці ёй трэба — а хто яе знае?!
Вось Агата хацела латаў,
Хай прадасць з пару штук парасятаў.
Калі ласка — прашэнне Міколы,
Ды ў нас-жа няма на стадолу.
Вось загадчыка клуба, папера,
Клуб шчэ можа пабыць і без дзвераў.
Старшыня: — Хаця двом прыдзяліць.
— Тады будуць усе гаварыць...
Пазбіраюцца і стануць крычаць,
Лепш нікому нічога не даць.
А ваш кум зноў пытаўся сягоння...
— Маладзец, сакратар, што прыпомніў.
І прызналі аддаць усё для Дзімітра
За два колка каўбасы і літра.

КОРАНЬ.

Гісторыя з барадачом

Нейк я ішоў па Суражскай дарозе і думаў, якія ўсё-ж такі несвядомыя людзі ў нашых вёсках. Не разумеюць, што калі дзяржаве даюць то і вёска атрымлівае больш неабходных матэрыялаў. Тавараабарот паміж горадам і вёскай — фундамент рабоча - сялянскага саюза.

З такімі думкамі ўваходжу я ў вёску, а там ля крамы жыхары таўпяцца. На дзвярах паперка вісіць «выйшла ў кантору». Людзі стаяць, чакаюць і не ведаюць ці вернецца прадаўшчыца сёння ці паслязаўтра.

Падыйшоў я ды пытаю:

— Чаго грамадзяне сабраліся, можна ведаць?

— Здаецца селядцоў прывезлі, а ці хопіць іх усім невядома — нехта адказаў.

— А як у вас на фронце сельскагаспадарчых паставак? — пытаю.

Некаторыя апусцілі вочы, а барадач кажа:

— Крышку яшчэ не здалі, хто малака, хто мяса, хто збожжа, таму што дарогі дрэнныя, дажджы падаюць.

Я звяртаюся да барадача:

— Прызнайцеся сябра, пляткуюць у вас аб гэтым, што будуць скасаваны пастаўкі, а не падумаюць, што калі не палажыць у казан мяса, бульбы і крупоў, то супу есці не будзеш. З пустога і дзяржава не нальле.

— Ты дзядзька асцяражней, а то можаш па зубах дастаць — крыкнуў хтось.

— Не страшна, ў мяне ўжо даўно зубоў няма.

Усе засмяяліся, а я сказаў:

— У час дажджоў дарогі дрэнныя, нявыгадна вам вазіць сельскагаспадарчыя прадукты, а пры такіх дарогах вы дамагаецеся, каб прывезлі селядцоў і на ўсіх хапіла. Няправільная справа — дзяржаве не даваць, а для сябе дамагацца.

Падыйшоў да мяне барадач ды кажа:

— Добра растлумачваеце, лепш за нашага старшыню.

Неўзабаве вярнулася прадаўшчыца.

— Хто вам пра селядцы разбубніў? — пытае.

— Цётка Маня бачыла, што бочку прывозілі — крыкнулі людзі.

— Правільна. Прывезлі бочку каламазі — адказвае прадаўшчыца.

Народ ужо пачаў разыходзіцца, а я кажу:

— Дарагія грамадзяне не купляйце каламазь, восі мазайце, лягчэй будзе даехаць да закупачнага пункта.

Зноўку ўсе засмяяліся, а барадач крычыць:

— Не адпушчайце дзядзька, ён павінен з намі кілішак выпіць.

Як далей было не важна.

На наступны дзень уся вёска павезла прадаваць збожжа дзяржаве.

Дзядзька Лявонь

Штукары

— Бачыў я ў цырку штукара — цягнуў з роту істужку і выцягнуў метраў з пяць!

— Э, гэта нічога! Вось у нашай краме ГС-а штукары былі, тканіну цягнулі, дык метраў з пяцьсот выцягнулі.

Не мае часу

— Куды так ляціш? Памалей!

— Няма часу, жанюся і іду да маладой.

— Ну то ляці, а я пайду памалу, бо я ўжо жанаты, іду да жонкі.

Па пошце

Селянін прыносіць на пошту пісьмо без адраса.

— Чаму няма адраса — пытаюць.

— Бо не хачу каб кожны ведаў, дзе я пішу — адказаў селянін.

Прыказкі і прымаўкі

Абы бяда, грошы будуць.

Не той бедны хто грошай не мае, а той, хто душы не мае.

На бязлюддзі і поп чалавек.

Ажаніўся безразумны ды ўзяў дурнавату, нівэдалі што рабіць, запалілі хату.

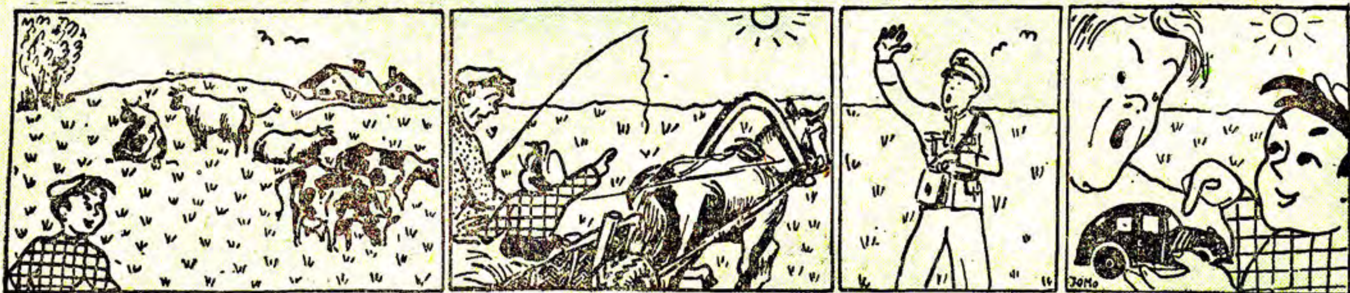
АДГАДАНКА

Вышэй змяшчаем 7 візітак. З напісаных на візітках прозвішчаў трэба адгануць прафесію адпаведніх асоб. Напрыклад: — Т. Кора — мы складаем літары і пішам, што ён праціце токарам, Я. Снялін — гэта будзе сялянін і г. д.

Сярод чытачоў, якія правільна адгануць прафесію ўсіх вышэй змешчаных грамадзян паводле іх прозвішчаў і прышлюць развязкі ў рэдакцыю да 1.XI. г. г. будзе разыграна ў латарэю 10 кніжак.

АГАФОН АБРОТКА СПЯШАЕ Ў ЯЛОЎКУ

Усміхаецца салодка,
Пагладае на каройкі,
І спяшае наш Абротка
Пешаходам да Ялоўкі.

Ехаў дзядзька з Бандарой:
— Агафончык, будзь здароў!
Хоць, хутчэй на фуру лезь,
Вось які тут ПКС.

Раптам хтось крычыць: — Алё!..
То з Ольштына кантралёр.
Знаць зблудзіў, зайшоўшы ў лес.
Стрымоўвае «ПКС».

І пытаецца Аброткі
Як даехаць да Нязботкі?
Агафон каўкнуўшы сліну:
— Пусцецца сюды машыну!

Галоўны рэдактар ГЕОРГІ ВАЛКАВЫЦКІ

Орган Беларускага грамадска - культурнага таварыства ў Польшчы. Адрас рэдакцыі: гор. Беласток, вул. Маніфесту Ліпцовага 25, тэл 25-89. Умовы падпіскі на 6 месяцаў — 15 зл. 60 гр., на 3 месяцы — 7 зл. 80 гр. Падпіску прымаюць усе паштовыя ўстановы, пісьманосцы Konto NBP I Oddz. Miejski Nr 102-7-161 w Białymstoku.
Падпіска заграніцу складае на квартал 10,15 зл., поўгода 20,30 зл., за год 40,60 зл.
Паліграфічнае прадпрыемства ў Беластоку Т-7-1870